DÖNEM: 17 CİLT : 3 YASAMA YILI : 1

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

47 nci Birleşim

3 . 4 . 1984 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	190
II. — GELEN KÂĞITLAR	191
III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	192
A) Gündem Dışı Konuşmalar	*192*
1. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, yayınlanmış olan Yükseköğretim Kurulları Sicil Yönetmeliği hakkında gündem dışı konuşması.	192:194
2. — Kayseri Milletvekili Mustafa Şahin'in 25 Mart seçimleriyle Parlamentoya düşürülmek istenen gölge ve bunun doğurduğu sonuçlar hakkında gündem dışı konuşması.	194
3. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun müstahdem ve yakıt gibi konularda köy ilkokullarıyla şehir ilkokulları arasında farklılığın giderilmesi gerektiği hakkında gündem dışı konuşması.	194:195
B) Tezkereler ve Önergeler	*195*
1. — Konya Milletvekili Sabri Irmak'a izin verilmesi hakkında Başkanlık tezkeresi. (3/381)	195
IV. — SORULAR VE CEVAPLAR	195,216
A) Sözlü Sorular ve Cevapları	*195*
1. Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekilerine ilişkin sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın cevabı. (6/14)	195:197
2. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı. (6/29)	197:198
3. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/34)	198
4. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı. (6/35)	198:199
5. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailele-	

Sayfa

rin bazı sorunlarına ilişkin sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Sudi N. Türel'in cevabı. (6/36) 199:200

6. — Diyarbakır Milletvekili Mahmut Altunakar'ın, gençlik kuruluşlarında içki ve kumarın yasaklanmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/38) 200

7. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, Diyanet Vakfına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/39) 200

8. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, yaş meyve ve sebzelerin dış pazarlamasında karşılaşılan sorunlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi. (6/40) 200

B) Yazılı Sorular ve Cevapları *216*

1. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Veteriner Fakültesinin inşaatına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı M. Vehbi Dinçerler'in yazılı cevabı. (7/48) 216:217

2. — Gaziantep Milletvekili Süleyman Koyuncugil'in, bir opera Sanatçımızın Almanya'da karşılaştığı güçlüklere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun yazılı cevabı. (7/56) 217:218

Sayfa

3. — Zonguldak Milletvekili S. Fevzi Fırat'ın, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünce askerlik dönüşü göreve başlatılmayan ve iş akitleri feshedilen işçilerin haklarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı A. Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı. (7/57) 218:220

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 201

1. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) 201:216

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Edirne Milletvekili Muhittin Yıldırım, pancar üreticilerinin Devletten alacakları konusunda ve

İstanbul Milletvekili Bülend Ulusu da, Amerikan askerî yardımıyla Kıbrıs'taki Maraş'ın ilişkilendirilmemesi gerektiği hakkında;

Gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/14), soru sahibi Genel Kurulda hazır bulunmadığı için bir defaya mahsus olmak üzere,

İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi de (6/36), ilgili bakan Genel Kurulda hazır bulunmadığı için;

Ertelendiler.

İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, İcra ve İflas Kanununun yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yalıp yapılmadığına ilişkin (6/28) ve

İstanbul Milletvekili Altan Kavak'ın, 2577 numaralı İdarî Yargılama Usulü Kanununun uygulanmasından doğan aksaklıklara ilişkin (6/31),

Sözlü sorularına Adalet Bakanı M, Necat Eldem,

Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Et Balık Kurumu Et Kombinasına ilişkin (6/33) ve

Balıkesir Milletvekili Davut Abacıgil'in, tarım ve hayvancılık alanında uygulanan Hükümet politikasına ilişkin (6/37),

Sözlü sorularına da Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan;

Cevap verdiler.

İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/29) ile

Kars Milletvekili Halis Soylu'nun;

Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin (6/34) ve

Mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin (6/35) Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergeleri;

Soru sahiplerinin birden fazla sorusunun gündemde yer alması nedeniyle, İçtüzüğün 97 nci maddesi gereğince;

Ertelendiler.

Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı (1/10) (S. Sayısı : 25) üzerindeki görüşmeler tamamlanarak kabul edildi ve kanunlaştığı açıklandı.

9 . 3 . 1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimliği Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) görüşülmesi, Komisyonun Genel Kurulda hazır bulunmaması nedeniyle ertelendi.

3.4.1984 Salı günü saat 15.00'te toplanılmak üzere birleşime saat 17.00'de son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Halil İbrahim Karal

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Çankırı	Hatay
Saffet Sakarya	*M. Murat Sökmenoğlu*

II. — GELEN KÂĞITLAR

2.4.1984 Pazartesi

Tasarılar

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/472) (Adalet ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

2. — Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı. (1/473) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 30.3.1984)

Teklifler

1. — Urfa Milletvekili Osman Doğan'ın, 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi. (2/46) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

2. — Tokat Milletvekili Talât Sargın'ın, 2.9.1971 Tarih ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 19.4.1979 Tarih ve 2229 Sayılı Kanun ve 6.3.1981 Tarih ve 2423 Sayılı Kanunla Değişik 53 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi. (2/47) (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

Tezkere

1. — Harun Kartal, Aslan Tayfun Özkök, Ahmet Fazıl Ercüment Özdemir, Aslan Şener Yıldırım, Sadettin Güven ve Baki Altın Haklarındaki Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi. (3/355) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

Sözlü Soru Önergeleri

1. — Kastamonu Milletvekili Sadettin Ağacık'ın, çeltik taban fiyatına ilişkin Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/41) (Başkanlığa geliş tarihi : 29.3.1984)

2. — Bursa Milletvekili Mehmet Kemal Gökçora'nın, Nilüfer Çayına ve kanaletlere dökülen atıkların önlenmesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/42) (Başkanlığa geliş tarihi : 30.3.1984)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili İskender Cenap Ege

KÂTİP ÜYELER : Cüneyt Canver (Adana), Yavuz Köymen (Giresun)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 47 nci Birleşimini açıyorum.

Çoğunluğumuz vardır.

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, yayınlanmış olan Yükseköğretim Kurulları Sicil Yönetmeliği hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Gündem dışı üç arkadaşımız söz istemiştir; kendilerine sırasıyla söz vereceğim.

Yükseköğretim Kurulunca yayınlanmış olan sicil yönetmeliği üzerinde gündem dışı bir konuşma talep eden Sayın Bahriye Üçok buyurunuz efendim.

Süreniz 5 dakikadır Sayın Üçok.

BAHRİYE ÜÇOK (Ordu) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; 3 Mart tarihli gazetede, «Yükseköğretim Üst Kuruluşlarıyla Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliği» yer almıştır.

Günlük gazete sütunlarına geçen bu yönetmelik, YÖK'ün 3 yıldan beri eleştirilen maddelerini gölgede bırakacak ve Anayasaya inanmış, bağlanmış kişileri şaşkınlık ve üzüntüye sürükleyecek bir niteliktedir.

Bir zamanlar karşıtları tarafından, eserleriyle birlikte unutturulmak ve yerine başka tarihî kişilerin, sultanların, kim olduklarını tahmin edeceğiniz kişilerin, geçirilmek istendiği Atatürk, şimdi YÖK'ün yönetmeliği ile ön plana çıkarılmıştır; ama, sadece bol bol adından söz edilerek ve çağdaşlık simgesi olan ilkelerine ve inkılaplarına büyük bir umursamazlıkla yönetmelikte karşı çıkılmıştır.

Değerli arkadaşlarım, YÖK tarafından hazırlanan bu sicil yönetmeliğine göre, her öğretim elemanı için özel bilgi kartı düzenlenecek ve sicil amirleri tarafından öğretim elemanları (akademik personel) yeni bir değerlendirmeye uyruk tutulacak; «çok iyi», «iyi», «orta», «zayıf» diye notlar alacak. Öğretim elemanlarına verilen notlar YÖK Başkanlığınca, «Akademik Personel Özet Bilgi Kartı»na işlenecek. Akademik personele ağırlıklı nitelikleri için verilen notların hiçbiri «iyi» den az olmayacak. Notlar düşük olursa, dikkat çekilecek; öğretim elemanının yeri değiştirilecek. İkinci kez devam ederse, yetkili makamlarca işine son verilecek. Özet bilgi kartında YÖK, her öğretim elemanının dinsel inancını belirleyen bir yer ayırmıştır. Bu da yetersiz görülüp, eşinin ve çocuklarının da dinsel inancını belirleyen cetvelde bir bölüm ayrılmıştır. Atatürk'ün büyük ölçüde önem verdiği laik ilke ile bu tutum nasıl bağdaştırılabilir sayın üyeler?

Farklı dinden olanlara farklı bir işlem mi yapılmak istenmektedir? Anayasamızın 24 üncü maddesinde yer alan, «Kimse dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz» ifadesi, YÖK'ün bu yeni yönetmeliği karşısında geçersiz mi kılınmıştır? Bu bakımdan zarar görecek bir öğretim elemanının Danıştaya başvurması halinde bu katı ortaçağ görüşüne dayanan yönetmelik madesinin kaldırılacağı hiç düşünülmemiş midir? Ya, öğretim özet bilgi kartında elemanların kilosu ve boyu hakkında kaydedilecek bilgi YÖK'ü neden ilgilendirmiştir? Bilim adamları bir de estetik ölçülere göre mi not alacaktır? Yoksa, kısa boylu ya da şişman bir profesörün bilim adamı olamayacağı mı düşünülmektedir? Değişken bir nitelik taşıyan kilo, YÖK'ün sicil amirlerine sağlam bir veri olabilecek midir?

Sayın arkadaşlarım, yönetmeliğin, «Genel nitelikler ve ağırlıklı nitelikler» adını taşıyan üçüncü bölümünde işaret edildiğine göre; öğretim elemanlarının Atatürk inkılaplarına inancı, Atatürk milliyetçiliğine inancı, maiyetindekileri Atatürk ilkeleri etrafında birleştirme ve kaynaştırma yeteneği de sorulmaktadır. Ama düşünülmüş müdür ki, bunu be-

lirleyecek hassas teraziler bulunabilecek midir? Yoksa birtakım değerlerin heder edilmesi istendiğinde bu da bir neden olarak mı kullanıacaktır.

Bugün, Atatürk inkılaplarını ve devrimlerini okutacak olan öğretim elemanlarını seçip tayinlerini yapan yüksek görevdeki kişi üniversitede verdiği bir açılış dersinde Türkiye'de Marksist öğretimin ilmî bir şekilde ele alınmayışından ötürü bu konunun kısır kaldığını, bundan dolayı da esef duyduğunu açıklayabiliyor.

BAŞKAN — Sayın Üçok, bir dakikanız var efendim.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Gayret edeyim sayın Başkanım.

Yine bu aynı derste Atatürk'ü saptırmanın, Atatürk ve O'nun yolundan gidenler için bir şeref olduğu bildiriliyor. Çok merak ediyorum, ister bu dersi veren profesör, isterse Sayın YÖK Başkanı, olsun, bu aynı sözleri söyleyip yazan kendilerinin dışında bir başka öğretim üyesi olsaydı, acaba onun hakkında nasıl bir tezkiye yazarlardı?

Yine tutulacak siciller, kimi zaman amirlerle memurlar arasında, örneğin; öğretim elemanlarıyla dekanlar arasında mevcut rekabetin ya da geçimsizliğin tarafsızlığı ihlal eden bir duygusallık oluşturacağı hiç akla gelmemiş midir?

Tablonun 10 uncu sırasında yer alan soru da şöyle : «Aile düzeni, kendisinin ve eşinin ahlak inancı». Bu soruya sanırım falcılar yanıt verebilirler. Bir öğretim üyesinin ahlak anlayışını, ahlak inancını bilebilmek için onunla her şeyden önce çok yakın akraba, ya da çok eskiye dayanan samimî bir arkadaşlık kurulmuş olması gerekir. Diyelim ki, fakülte dekanı bütün öğretim kadrosuyla çok samimî arkadaştır. Sohbetlerde, söz arasında sırası gelip de ahlak konusunda bir şeyler sormuş, o bir şeylerden yanıtlar almıştır. Bununla, o öğretim üyesinin ahlak anlayışı hakkında bir yerlere varmak mümkün olabilir mi? Bu varılan kanaate de her zaman «doğrudur» denilebilir mi? Yanlış bir yorum, ya da o kişinin yetersiz bir açıklaması, ya da sicili verecek kişinin o gün tansiyonunun yüksek olması, sinirli olması, farkına varmadan hata işlemesine rahatlıkla sebep olabilir. Böyle bir hatanın öğretim elemanı için ne büyük kayıplara neden olabileceği hesaplanmamıştır.

BAŞKAN — Lütfen bağlayınız efendim.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Başüstüne Sayın Başkan.

Buraya kadar arz ettiklerim, farkına varmadan hata işlenmesi ihtimali üzerindeydi. Bu ihtimal söz konusu olmasa da, sicil tablosundaki bu soru gene çok sakıncalıdır. Çünkü, böyle bir sorunun karşılığı yansız olsa bile, gene de sicil amirinin ahlak anlayışına bağlanmış olmaktadır.

Tüm bunları bir an için bir yana bırakalım; ama sicil amiri, öğretim elemanının eşinin ahlak inancını nasıl öğrenecektir de sicil fişi dolduracaktır; hem buna hakkı var mıdır.?

Bakalım Anayasamıza; «Dördüncü Bölüm; Özel hayatın gizliliği ve korunması, Madde 20. Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.»

YÖK'ün çoğu üyeleri ve Başkanı, yıllardır profesörlük, dekanlık hatta rektörlük yapmış kişilerdir. Anayasanın bu açık, bu hassas maddesine nasıl olur da meydan okurcasına, yukarıda söz konusu ettiğim soruyu sicil kartına açabilir? Böyle bir soru, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine de aykırıdır.

YÖK'ün getirdiği büyük huzursuzluk, bu yönetmelikle yalnız işyerini, iş alanını değil, aile yuvalarını da tedirgin etmiştir, inanç ve ibadet konularına kadar kol salmıştır, vicdanlara el atmıştır, yuvada bile huzur bırakmamıştır.

BAŞKAN — Sayın Üçok, lütfen sözünüzü bağlayınız efendim.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Bitiriyorum, bağlıyorum efendim.

Aslında YÖK'ün Atatürkçülük yolunda bir gelişmeyi uygulamak istediğine inanmak zordur. Her ne kadar fakültelerin bütün sınıflarına İnkılap Tarihi dersleri konmuş, öğretim üyeleri, öğretim görevlileri tayin edilmiş ise de, buralarda okutulan konular İnkilap Tarihi dersinden çok, yer yer Ortaçağ Türk Tarihini içermektedir.

Ayrıca, kimi üniversitelerde 35 yıldan beri, 15 yıldan beri bu dersi okutmuş olan profesör ve doçentlerin elinden dersler alınmış, dışarıdan Planlama Dairesinden ya da konuyla ilgisi olmayan, uzmanlığı tarih olmayan kişilere verilmiştir.

Sözlerimi bitirirken, Sayın YÖK Başkanı Doğramacı'nın, bir an önce yeni bir huzursuzluk kaynağı oluşturan sicil yönetmeliğini gündeme getirmesini, insan hak ve özgürlüklerine ve Anayasamızın 20 nci maddesine kesin biçimde ters düşen bölümlerinin değiştirilmesini önermekte olduğumu Yüce Meclise arz eder, hepinizi saygı ile selamlarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Üçok.

Gündem dışı konuşmalar beş dakikadır. Değerli milletvekillerinden, konuşmalarını bu süreye göre ayarlamalarını rica edeceğim.

2. — Kayseri Milletvekili Mustafa Şahin'in 25 Mart seçimleriyle Parlamentoya düşürülmek istenen gölge ve bunun doğurduğu sonuçlar hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Son haftalarda ülkemizde yapılan seçimlerle Parlamentomuza düşürülmek istenen gölge ve bunun doğurduğu neticeler üzerinde konuşmak üzere Sayın Mustafa Şahin; buyurun efendim.

Süreniz 5 dakikadır.

MUSTAFA ŞAHİN (Kayseri) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli milletvekilleri; kutsal kürsüden ilk konuşmamı, Milletimizin kararlılığını dile getirmek için yapmış olmam heyecanımı bir kat daha artırmaktadır. Bu tatlı heyecanla Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

Türk Milleti, 15 yıldır özlem duyduğu çoğunluklu ve istikrarlı iktidara 6 Kasımda kavuşmuştur; ancak, Yüce Milletimizin bu kararlılığına gölge düşürmek ve demokrasimizi yaralamak için dahilde «oylar emanet verildi» diyerek, dış ülkelerde Türk Devletinin güçlenmesini istemeyenler değişik ve asılsız iftiralarda bulunmuşlardır. Yüce Türk Milleti kendine yakışır bir vakarla ne yaptığının, ne yapmak istediğinin bilincinde olarak millî ruhuna uygun değerleri programında bulduğu partiye gönül vermiştir. O çatı altında toplanıp iş bilir bir iktidarı başa getirdiğini ve onu muhafaza edeceğini 25 Mart Mahallî Seçimleriyle ortaya koymuş ve gölge düşürülmek istenen iktidara bağlılığını bütün dünyaya ilan etmiştir. Türk seçmeninin övgüye değer bu inançlı kararlılığını şahsım adına kutlarken, bu Yüce Meclisten aynı fikri paylaşan değerli milletvekilleriyle birlikte, Yüce Türk Milletine saygı ve şükranlarımı sunarım.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Şahin.

3. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, müstahdem ve yakıt gibi konularda köy ilkokullarıyla şehir ilkokulları arasında farklılığın giderilmesi gerektiği hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Köy ilkokulları ile şehir ilkokullarının müstahdem ve yakıt sorunlarıyla ilgili olarak, gündem dışı söz isteyen Sayın Hilmi Nalbantoğlu; buyurunuz efendim.

Sayın Nalbantoğlu, süreniz 5 dakikadır.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Köy ilkokullarının şehir ilkokulları ile eşit statüye kavuşturulması konusunda gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bunun için, bana ve belki bazılarınıza da gönderilmiş olan Tortum Pehlivanlı Köyü Muhtarı Halil Kaplan'ın mektubunu sizlere okumam yetecektir.

«Sayın milletvekili, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Anayasasının 42 nci maddesinde, İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okulları da parasızdır, denilmektedir.

Yeni Anayasamıza dayanılarak çıkarılan 2842 sayılı Kanun, yedi olan zorunlu ilköğretim yaşını altıya indirmiştir. İlköğretim zorunlu yaş sınırının yediden altıya indirilmesiyle öğrenci mevcutlarında artışlar olmuştur. Bu artışlar kırsal kesimlerde birçok sorunlar getirmiştir. Bu sorunların birisi, okul ve derslik sorunu. İkincisi ise, okulun ve tesisin temizlenmesi sorunudur.

Anayasamızda hükme bağlanmış olan, devlet okullarında parasız eğitim ve öğretim, bizim tespit edebildiğimiz kadarıyla bir çelişki ortaya çıkarmaktadır. Anayasamıza göre ilköğretim zorunlu, ortaöğretim ise isteğe bağlıdır. Bazı köylerimizde hem ilkokul vardır, hem de ortaokul vardır.

İlköğretim mevcudu ne kadar olursa olsun müstahdemi yoktur. Ortaokul ise, o da aynı köydedir; mevcudu ne olursa olsun muhakkak bir müstahdemi vardır. Tüm ihtiyaçlarını da Devlet karşılar.

Başka bir husus ise, belediye teşkilatının bulunduğu şehir statülü şehir ilkokulları ile köyde eğitim ve öğretim yapan köy statülü ilkokullardır. Şehir ilkokullarında, bu şehir statülü ilkokullar belediyeye bağlı çok küçük bir mahalle dahi olsa, ora ilkokulunda da müstahdem kadrosu vardır, müstahdem çalıştırılır. Fakat köy ilkokulunun mevcudu, şehir statülü ilkokulun mevcudunun on katı kadar da olsa, köy ilkokulunda müstahdem kadrosu ve müstahdem yoktur.

Bunu bir örnekle ele alacak olursak; Erzurum İli Tortum İlçesi Pehlivanlı Köyü İlkokulunun öğrenci mevcudu 505'tir. Aynı ilçenin merkez belediyesine bağlı Konut Mahallesinin öğrenci mevcudu 32, Uzundere Bucağına bağlı Yayla Mahallesinin öğrenci mevcudu 50 dolayalarında, yine Bağbaşı Kasabası Sağlar İlkokulunun öğrenci mevcudu 45'tir; fakat bu şehir statülü üç ilkokulun da müstahdemi vardır. Bu ilko-

kullar gibi daha altı yedi okul kadar mevcudu olan Pehlivanlı Köyü İlkokulunun müstahdemi yoktur. Mevcut kanunlara göre de müstahdem verilmesi mümkün olamıyormuş.

Pehlivanlı Köyü İlkokulunda kanunlara göre devlet kadrolu müstahdem çalıştırmak imkânsız olduğundan, öğrenci velileri ücretle tutmuş oldukları bir müstahdemi çalıştırırken, zaman zaman da «Neden Devlet, öğrenci mevcudu 30 ile 50 olan şehir ilkokullarında ve isteğe bağlı ortaokullarda müstahdem çalıştırıyor da mevcudu 50 olan köy ilkokullarında ve isteğe bağlı ortaokullarda çalıştırmıyor; bu durum Anayasamıza aykırı değil mi?» diye soruyor.

Büyük Önder Atatürk; «Köylü, milletin efendisidir» demiştir. Bu söz de göz önünde bulundurularak, imkânları daha çok olan şehirlere nazaran, imkânsızlıklar içerisinde kıvranan köy ilkokullarına da birer müstahdem kadrosunun verilmesine imkân verecek yasa değişikliğinin yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi nezdinde girişimlerde bulunularak hiç olmazsa okul müdürlüklerinin müstakilleştirildiği, öğrenci mevcudu 201'e ulaşan köy ilkokullarına birer kadro verilmesiyle, halihazırda köy ücretiyle çalışan müstahdemlerin de kadroya alınması yönünde bir yasanın Meclisten çıkarılarak (bir zamanlar köylerde köy ücretiyle çalıştırılan din görevlileri gibi) bu konunun da olumlu bir şekilde neticelendirileceğine inanarak, bu dileğimizi saygıdeğer siz büyüklerimize ulaştırılmak amacıyla kaleme aldık.

Bu hususta gereken titizliği de göstererek, umduğumuzu bulacağımızdan emin olarak sizlere gönderirken, çalışmalarınızda üstün başarılar diler, saygılar sunarım» deniliyor mektupta.

Ben de ayrıca, bu isteği yerine getirmeniz için siz sayın milletvekillerinden istirham ediyorum.

Selam ve saygılarımı tekrar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Nalbantoğlu.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — Konya Milletvekili Sabri Irmak'a izin verilmesi hakkında Başkanlık tezkeresi (3/381)

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz.

Bir tezkere var, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Konya Milletvekili Sabri Irmak'ın, hastalığı nedeniyle 27.3.1984 tarihinden itibaren 15 gün izinli sayılması, Başkanlık Divanının 2.4.1984 tarihli toplantısında uygun görülmüştür.

Genel Kurulun onayına sunulur.

Necmettin Karaduman
Türkiye Büyük Millet
Meclisi Başkanı

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın cevabı (6/14)

BAŞKAN — Sözlü sorulara geçiyoruz.

Birinci sıradaki sözlü soruya başlıyoruz .

Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin burada mı?

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Denizli) — Buradayım.

BAŞKAN — Sayın Şahin buradalar.

Sayın Başbakan burada mı?

DEVLET BAKANI KÂZIM OKSAY (Bolu) — Sayın Başbakan adına ben cevap vereceğim.

BAŞKAN — Başbakan adına, Sayın Devlet Bakanı buradalar.

Soru önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı arz ederim.

2.2.1984
Denizli Milletvekili
Halil İbrahim Şahin

Sayın Başbakan tarafından «Gölge Bakan» adı ile tanımlanan Anavatan Partisi milletvekillerinden bir kısmı bakanlıklarda fizik olarak yer almışlar ve sayın parlamenterlere oda, telefon, sekreter temin edilmiştir. Bu durum gerek Sayın Başbakan tarafından gerekse bir kısım bakanlarımız tarafından basın yolu ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Sayın Başbakan «Bizim bu sistemimiz resmî değildir. Grupla bakanlıklar arasındaki irtibatı temin etmektedir» demektedirler.

Halk arasında ise bakanlıklar Anavatan Partisi irtibat büroları adı ile söylenen ve siyasal tercihlere göre yürütme görevi üstlenen partizan bir tutum olarak görülmekte ve tatbikat da bu şekilde devam etmektedir. Bu duruma göre yasamanın sınırları daraltılmış ve yürütmenin emrine girer olduğundan Yasama Meclisinde görevli milletvekillerinin yürütme görevini yürütme göreviyle yükümlü bürokratların ise yasama görevi aldıkları ortada olduğundan :

1. Gölge bakanların bakanlıklarda fizik olarak çalışmasını, oda, telefon, sekretere sahip olarak icraî faaliyet yapmasını istiyor musunuz?

2. İstiyor iseniz bakanlıklarda (her bakanlıkta) görev alan milletvekillerinin ad ve soyadları, ayrı odaları, telefon numaraları ve sekreterleri bulunup bulunmadığı?..

3. Sekreterler yeni mi tayin edilmiştir ve hangi yasal nedenle, yoksa bakanlık personelinden midir? Bu sekreterlerin üoretleri hangi ad altında ödenmektedir?

4. Odalara demirbaş eşya alınmış mıdır? Alındı ise hangi yasal nedenle alınmış olup, parasal portresi nedir?

5. Muhalefet partiler milletvekillerinden bakanlıklarda görev alan var mıdır?

6. Bütün yukarıdaki durumları hangi yasaya göre değerlendiriyorsunuz? Şimdiye kadar ne gibi işler dosyalanmış ve yapılmıştır?

BAŞKAN — Devlet Bakanı Sayın Oksay; buyurunuz efendim.

DEVLET BAKANI KÂZIM OKSAY (Bolu) — Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Denizli Milletvekili Sayın Halil İbrahim Şahin'in sorularına Sayın Başbakan adına cevap arz etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum.

Her şeyden önce Yüksek Heyetinize, Hükümetimizin, Türkiye Cumhuriyeti ve Meclislerimizin içinden çıkmış, Meclis hükümeti vasıflarına sahip, demokratik bir hükümet olduğunu ifade etmek isterim.

Anavasamızın hükümlerine tamamen uygun bir kuruluşta olan Bakanlar Kurulumuzun, icraya tanınan ve Anayasada yer alan hükümlerin dışında bir «gölge kabine» fikrini kabul etmesine imkân yoktur. Kuruluşu Anayasaya dayanmayan bir uygulama da mümkün değildir.

Bu itibarla sayın önerge sahibinin, bir - iki bakan arkadaşımızın, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmaları başladığı sırada, genelde Meclis komisyonlarında görev alan arkadaşlarıyla yaptığı çalışmaların, bu şekilde yoruma tabi tutulmasını doğru bulmadığımızı arz ederim.

Bakanların, kendi bakanlıkları ile ilgili konularda grup yönetim kurulu üyeleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtisas komisyonları üyeleri ile zaman zaman istişarî toplantılar yapması, parlamenter teamüllere aykırı bir konu değildir. Her memlekette iktidar partisinin milletvekilleri kendi bakanlarıyla tam bir uyum içerisindedirler. Yasama organında yer alan her milletvekilinin, iktidar muhalefet ayrımı yapmadan, işin gereği bakanlarla temas etmesi kadar tabiî bir husus da mevcut değildir. Üstelik bu çalışmaların Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak yasa tasarılarının olgunlaşmasına, geliştirilmesine ve inceleme süresinin kısaltılmasına imkân verdiği de bir gerçektir. Mesela İmar Affı Tasarısı böyle bir çalışmayla hazırlanmış ve Yüksek Huzurlarınıza getirilmiştir.

Bu toplantıların sürekli bir mahiyet arz edemeyeceği de izahtan varestedir. Böyle bir çalışmanın, bilgi akımının ve alışverişinin yürütme görevini üstlenmesi olarak mütalaa edilmesi ağır bir ithamdır. Hele bunu, «Anavatan Partisi İrtibat Bürosu» olarak nitelendirmek, partizan bir tutum olarak görmek asgarî insafla bağdaştırılabilecek bir husus değildir.

Yukarıda ifade edilen çalışma tarzı; halkla teması sıkı olan, sosyal, idarî ve ekonomik faaliyetleri geniş bir alana yayılan bakanlar için de faydalı ve karşılıksız yapıldığı için de tenkit yerine takdir görmesi gereken bir davranıştır. Bu ilişkilerin önergede ifade edildiği gibi, yasamanın sınırlarını daralttığı ve yürütmenin emrine girdiği veya yasamanın yürütme görevini üstlendiği şeklinde yorumlanması hakşinaslık değildir. Yapılan çalışma hiçbir zaman yetki paylaşması ve devri, bakanlık kademelerine emir verilmesi, denetim ve gözetim istikametinde olmamıştır.

Bakanların milletvekilleriyle geçici bir süre müştereken çalışmaları, seçim bölgeleriyle ilgili meselelerin çözümü ve seçmenlerin dertlerinin dinlenmesi amacıyla yapılan toplantıların, bakanlık koridorlarında yapılamayacağı açıktır. Bu çalışmalar ve görüşmeler bakanlıklarda, bakan için ayrılmış bulunan yerlerde yapılmış, özel olarak oda, telefon, sekreter tahsis edilmemiştir. Demirbaş alımı da söz konusu olmamıştır.

Milletvekillerinin, bakanlıklarda devamlılık arz eden görev almalarını gayet tabiî olarak bizim de Anayasayla bağdaştırmamıza imkân bulunmamaktadır. Yalnız şurasını kabul etmek gerekir ki, 1945 yı-

lından sonra 40 yıla yaklaşan çok partili hayatta gerek iktidar partisi içinde, gerekse muhalefet partileri içinde müstakbel siyasî kadroların oluşturulması için, böyle bir uygulamaya girip girmemek konusunun da artık ciddî olarak düşünülmesi zamanı gelmiştir.

Diğer ülkelerin geçirdiği siyasî değişiklikler sonucunda, anayasaları içinde bazen yer verdikleri, bazen de yer vermeden örf, âdet ve teamül hukuku içerisinde çalışmasına yol açtıkları bu müesseseler, getirdikleri faydalar yönünden demokratik hayatta parlamento - hükümet, idare - hükümet ve hükümet - halk münasebetlerinde o memleketlerde rahatlık ve kolaylıklar getirmiştir.

Sistemin hiçbir zaman savunuculuğunu yapmadan, konunun iktidar ve muhalefet partilerinin yaklaşımlarıyla ve birbirimizi kırmadan tartışılmasını istemekteyiz. Anavatan Partisi Grubu, böyle bir çalışma için işbirliğine hazırdır. Bakanlıkların kapıları bu tür eleştirilere rağmen bütün parlamenterlerimize açıktır ve açık kalmaya devam edecektir.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Oksay.

Sayın Halil İbrahim Şahin; buyurun efendim.

Süreniz 5 dakika efendim.

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Denizli) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; gölge bakanlar konusunda Sayın Başbakana yönelttiğimiz sorulara, Sayın Devlet Bakanımızın vermiş olduğu yanıtları anlayışla karşılıyorum ve kendisine teşekkür ediyorum. Ancak, «Böyle olmadı, gölge bakanlar yoktu zaten» şeklindeki fikirlerine iştirak etmiyorum, yanlışlıktan dönüldüğü için de kendilerini kutluyorum. Çünkü, hepinizin de bildiği gibi 27 Şubat tarihindeki Nokta Dergisi, kimlerin nerede çalıştıklarını açıkça vurgulamıştır. Bu durumdan yasal noktaya...

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul) — Beyefendi, her yazılan şey doğru mu? Yok böyle bir şey.

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Devamla) — Yasal noktaya dönüldüğü için...

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul) — Yazılan şey doğru mu beyefendi?

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Devamla) — Evet doğru, Türk Basınına inanıyorum ve yazılanların doğru olduğuna da inanıyorum.

BAŞKAN — Sayın hatip, bir dakika.

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Devamla) — Hepinize ve Sayın Bakanın vermiş olduğu yanıta teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın hatip, bir dakikanızı istirham edeceğim.

Muhterem arkadaşlarım, niçin müdahale ediyorsunuz? Çok rica ederim, konuşma her üyenin hakkı.

Buyurunuz sayın hatip.

HALİL İBRAHİM ŞAHİN (Devamla) — Çok değerli arkadaşlarım ANAP milletvekilleri de bilirler ki, bu olaya, bu olguya ilk önce işlerinde karşı çıkanlar vardır, bize sadece teşekkür etmelidirler.

Saygılarımla. (HP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Şahin.

2. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin sözlü sorusu ve Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in cevabı. (6/29)

BAŞKAN — İkinci soru önergesine geçiyorum.

Önerge sahibi İstanbul Milletvekili Sayın Halil Orhan Ergüder burada mı? Burada.

Adalet Bakanı Sayın Necat Eldem burada mı? Burada.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Yabancı ülkelerde Türk uyruklu olup ora mahkemeleri gereğince işledikleri suçlardan dolayı mahkûm olan ve infaz safhasına gelmiş olan cezaların Türkiye'de infazı ve keza Türkiye'de mahkûm olmuş yabancı uyrukluların kendi memleketlerinde cezalarının infazına dair Bakanlığınızca çalışmalar yapılıp yapılmadığı hususunun Sayın Adalet Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Orhan Ergüder
İstanbul Milletvekili

BAŞKAN — Adalet Bakanı Sayın Eldem, buyurunuz.

ADALET BAKANI M. NECAT ELDEM (Mardin) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; İstanbul Milletvekili Sayın Halil Orhan Ergüder'in şahsıma yönelttiği ve sözlü olarak cevaplandırılmasını istediği, yabancı ülke mahkemelerinde mahkûm edilen vatandaşlarımızın memleketimizde cezalarının infazına dair sorusuna cevap arz ediyorum:

Yabancı uyruklu hükümlülerin hürriyeti bağlayıcı cezalarını kendi ülkelerinde çekmelerini esas alan temel görüş, hükümlünün aile bağları, dil, din ve kültür gibi sosyal münasebetleri yönünden kendisine yakın bulduğu kendi toplumunda cezasının infazı halinde daha kolay ıslah olmaları ve topluma yeniden kazandırılabilmelerinin mümkün görülmesidir. Bu kural, bugün

uluslararası düzeyde kabul edilmiş bulunulmaktadır. Nitekim, bu görüşten hareketle Avrupa Konseyinde yapılan çalışmalar sonunda, bu hususları kapsayan Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri, Avrupa Sözleşmesi ve Hükümlü Kişilerin Nakli Hakkındaki Sözleşme ile kabul edilmiş bulunmaktadır.

Konu, yurt dışında çok sayıda yabancı işçimizin bulunması sebebiyle ülkemizi yakından ilgilendirmektedir. Nitekim, 1983 yılında yapılan bir inceleme, Federal Almanya'da bulunan 1 191 Türk uyruklu hükümlüden 523 ünün kalan cezalarını çekmek üzere Türkiye'ye gelmek istediklerini ortaya koymuştur. Bu itibarla, gerek taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalarda, gerek bu alanda yürürlüğe konulması kararlaştırılan yeni anlaşmalarda yer alan millî hâkimiyet, yargı yetkisine saygı gösterilmesi, hükmü veya devlet ile cezayı yerine getiren devletin mutabık kalması, hükümlünün rıza göstermesi gibi temel ilkeler esas alınmak suretiyle konunun iç hukukumuzda düzenlenmesi uygun görülmüş ve bu amaçla hazırlanan, Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun Tasarısı Başbakanlığa sunulmuş bulunmaktadır.

Tasarı kanunlaştığında herhangi bir yabancı ülke mahkemesince mahkûm edilmiş olan vatandaşlarımızın, o ülkeyle aramızda sözleşme bulunmasa dahi, memlekemetimize gelerek cezalarının infazını ülkemizde tamamlamaları mümkün olabilecektir.

Yüce Meclisin bilgilerine saygıyla arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Eldem.

Sayın Orhan Ergüder, buyurunuz efendim.

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul) — Teşekkür ederim, konuşma istemiyorum.

BAŞKAN — Ben de teşekkür ederim efendim.

3. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/34)

BAŞKAN — 3 üncü sıraya geçiyoruz efendim.

Kars Milletvekili Halis Soylu burada mı efendim? Burada.

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı Sayın Doğan?..

TARIM ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ DOĞAN — Bu soruya Sanayi ve Ticaret Bakanı cevap verecek, o Bakanlığı ilgilendiriyor, not gönderdim.

BAŞKAN — Sayın Bakan not gönderdiniz, bu gündemler sizin elinize çok daha evvel geçiyor, bu düzeltmeyi daha önceden yapsanız iyi olurdu. Bundan sonra rica edelim de hangi bakana aitse, gündem geldiği zaman bakanlıklar arasında bunu hallediveriniz.

Sanayi ve Ticaret Bakanı burada mı efendim? Yok.

Efendim, bu sözlü soru ertelenmiştir.

4. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin sözlü sorusu ve Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın cevabı. (6/35)

BAŞKAN — 4 üncü sözlü soru, Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarıyla ilgili Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü sorusudur.

Sayın Halis Soylu?.. Burada.

Sayın Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Doğan?.. Burada.

Sözlü soru önergesini okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanınca sözlü olarak cevaplandırılmasına yardımlarınızı arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Halis Soylu
Kars Milletvekili

Soru : Memleketimizde son yıllarda memnuniyet verici gelişme gösteren Mobilya Sanayii, ihtiyacı olan ceviz kaplamayı temin maksadı ile fazla para vererek yurt sathında mahsul veren ceviz ağaçlarını kestirmektedir.

Ceviz ağacı geç gelişen bir ağaç olduğu için bu hal bir müddet sonra çok iyi bir besin ve gelir kaynanın yok olmasına sebep olacaktır.

Bakanlık olarak bu hususta ne düşünülmekte ve ne gibi tedbirler alınmaktadır?

BAŞKAN — Sayın Hüsnü Doğan; buyurunuz efendim.

TARIM ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; Sayın Halis Soylu'nun sözlü olarak cevaplandırılmasını istediği sorularını cevaplandırıyorum efendim.

Son yıllarda, ülkemizde mobilya sanayiinin gelişmesine paralel olarak ceviz kütüğü iyi para getirmekte,

bu işin ticaretini yapanlar memleketimizin her tarafına dağılarak mübayaada bulunmaktadırlar.

Ceviz ağacı kesimi izne tabi olup, 1528 sayılı Yabanî Ağaçların Aşılanması Hakkında Kanuna dayanılarak Bakanlığımızca yayınlanan Ceviz Ağacı Kesim Talimatına göre yapılmaktadır.

Bu talimata göre, ceviz ağacı kesecek şahsın müracaatı üzerine ziraat ve orman teşkilatından olmak üzere iki teknik elemandan meydana gelen bir ekip, kesilecek ağaçları yerinde görmekte, talimatta kesimi gerektiren hususları taşıyorsa kesimine izin verilmektedir.

Kesim raporu, vilayetin tasdikini müteakip işleme konulmakta, ağaç bundan sonra kesilip damgalanmaktadır.

Bu çalışmalar cümlesinden olarak 1982 - 1983 kesim döneminde, teşkilatımızca 3 922 adet; 1983 - 1984 kesim döneminde ise - 12 Mart 1984 tarihi itibariyle - 4 214 adet ceviz ağacı kesimine müsaade edilmiştir.

Muhterem milletvekilleri, ceviz ağacı kesimi hususunda Bakanlık olarak bazı tedbirler almakta olduğumuzu bu vesileyle belirtmek isterim.

Birinci tedbir olarak: 1522 sayılı Yabanî Ağaçların Aşılanması Hakkındaki Kanuna dayanılarak, talimatlarla yürütülen meyveli ağaçların kesimi konusunun daha müessir bir şekilde yürütülebilmesi için bir yönetmelik hazırlanması uygun görülmüş olup, bu konudaki çalışmalar elan devam etmektedir.

İkinci tedbir olarak; ceviz ağaçlarının yoğun olduğu bazı illerimizde kesim kontrollerinin daha müessir yapılabilmesi için valilerin isteği üzerine, ceviz ağacı kesim ve sevki geçici olarak yasaklanmış olup, diğer illerin de bu konuda daha titiz davranmaları ikaz edilmiştir.

Bu konudaki asıl tedbirimiz; ceviz ağacı üretimini talep seviyesine yükseltmek yönündeki çalışmalarımızdır. Bu cümleden olarak Bakanlığıma bağlı üretme kuruluşlarına, ceviz fidanı üretimi konusunda gerekli emir verilmiş olup, 1983 - 1984 yılında 20 bin adet aşısız, 5 bin adet aşılı olmak üzere ceman 25 bin adet ceviz fidanı üretilerek çiftçilerimize intikal ettirilmiş ve dikimleri sağlanmıştır.

Bakanlık olarak hedefimiz her yıl 50 bin adet aşılı ceviz fidanı üretmek suretiyle dikimleri temin etmektir. Böylece yakın bir gelecekte memleketimizde ceviz ağacı üretiminin isteğe cevap verebilecek bir seviyeye getirilmesine çalışılmaktadır.

Saygılarımla arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Doğan.

Sayın Soylu, buyurunuz efendim.

HALİS SOYLU (Kars) — Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyeleri; Sayın Bakanımızın cevabına teşekkür ederim. Ceviz ağacı üretimi için alınan tedbirlerin yeterli olmasını dilerim, hatta ceviz ağacı üreticilerine kredi verilerek takviye edilmelerinin daha uygun olacağı kanaatindeyim.

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının bir genelgesi vardır, bu genelgeye göre işlem yapılması bazı aksaklıklar doğurmaktadır. Devletin, ormanlarında bekçi olduğu halde ağaçları muhafaza edemiyor iken, bu kadar değerli bir nesneyi kendi bahçesinde yetiştirenlerin para karşılığı satışını önleyerek, onları muhafaza etmek pek de mümkün olamayacaktır.

Bu genelgeye göre ceviz ağacının kesimi, ağaç sahibi tarafından mülkî idare amirliğine dilekçe ile müracaat yoluyla başlayarak, teknik ziraatten ve orman idaresinden birer kişi bu işe tefrik edilecek, bütün masrafları ağaç sahibi tarafından yapılmak kaydıyla götürülüp tespit yapılacak, bilahara kesimden sonra tekrar tespit yapılacak. Bu kadar masrafı da hiçbir vatandaş göze almaz. Tahmin ederim ki, şimdiye kadar bu şekilde ruhsatlı kesim için müracaat ender olmuştur. Bu işler tamamen gizli olmakta, bu yol ise, çok iyi bir besin değeri olan ceviz neslinin Türkiye'de tükenmesine sebep olmaktadır. Bunun da fidan vermek, teşvik etmek, kredi vermek ve üzerine daha fazla eğilmekle önüne geçileceğini zannederim.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Soylu.

5. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Sudi N. Türel'in cevabı (6/36)

BAŞKAN — 5 inci soruya geçiyoruz efendim. Beşinci soru, İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesidir.

Sayın İbrahim Ural buradalar mı? Buradalar.

Sayın Başbakan yerine Sayın Devlet Bakanı Sayın Sudi N. Türel soruyu cevaplandırmak üzere buradalar.

Sözlü Soru Önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İstanbul Milletvekili
İbrahim Ural

Urfa ilinde son iki senede iklim şartları nedeniyle yeterince mahsul alınamamıştır. Bu nedenle toprağa kavuşturulan aileler, kendilerine verilen arazinin kiralarını ödeyememektedirler. Ayrıca arazinin yıllık olarak kiraya verilmesi sonucu her sene ekilen toprak çoraklaşmakta, ertesi sene bir başkasına kiralanacağı endişesiyle gübre verilemediği için gün geçtikçe verim düşmektedir. Bu hal hem birçok aileyi zor durumda bırakmakta, hem de millî planda bir kayba neden olmaktadır. Bütün bu nedenlerle :

1. Bakanlığın yetkisi içinde olan kira sürelerinin uzatılması,

2. Kira paralarının hasat mevsimi sonunda tahsili yolunda bir tedbir düşünülmekte midir?

BAŞKAN — Başbakan adına Devlet Bakanı Sayın Sudi Türel; buyurunuz efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli arkadaşım İbrahim Ural Beyefendinin Başbakanımızdan sormuş olduğu sualleri cevaplandırmak için huzurlarınızdayım. Arkadaşımızın sorduğu sualler doğrudur. Urfa'da yaptırdığımız bir tetkikatta, bu bana ilk Bakan olduğum zamanlarda da intikal ettirilmişti, yerine gönderdiğim bir heyet ile yaptırdığım tetkikatta bu söylenenlerden daha ileri, daha kötü neticeler olduğunu müşahade ettik; doğrudur. Bir sene kiraya verilmesinin mahzurları çok fazladır; toprak verimsiz hale gelmekte, hatta ve hatta tuzlanmaktadır. Çünkü öbür sene kendisine kiraya verilip verilmeyeceğini bilmediği için vatandaş gübre atmamaktadır. 2 900 000 dönüm, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının orada toprağı vardır ve kiraya vermektedir. Bu düşünceden hareketle mesela Hayrabolu'da dört yıllığına kiraya verilmiştir. Urfa'nın da uzun müddet, iki veya üç sene için kiraya verilmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu mevzu üzerine eğilmiş bulunuyoruz.

Mahsulünü alamadığından, borcunun tecil edilmesi için bize müracaat etmiş kişi yoktur. Böyle bir müracaat olursa, onun da imkân dahilinde çözüm yollarını aramaya çalışacağız.

Arz ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Türel.

Sayın İbrahim Ural?..

İBRAHİM URAL (İstanbul) — Efendim, sadece teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — Biz de zatıâlinize teşekkür ederiz efendim.

6. — Diyarbakır Milletvekili Mahmut Altunakar'ın, gençlik kuruluşlarında içki ve kumarın yasaklanmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/38)

BAŞKAN — Diyarbakır Milletvekili Mahmut Altunakar'ın, gençlik kuruluşlarında içki ve kumar yasağıyla ilgili Başbakandan sözlü sorusuna geçiyoruz.

Sayın Altunakar?.. Yok.

Sayın Bakan?.. Burada.

Efendim, Bakan burada, sözlü soru sahibi yok; bir defaya mahsus olmak üzere soru ertelenmiştir.

7. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, Diyanet Vakfına İlişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/39)

BAŞKAN — Efendim 7 nci soru, Ordu Milletvekili Sayın Bahriye Üçok'un, Diyanet Vakfına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesidir, yalnız mehil isteniyor, Sayın Devlet Bakanı Kâzım Oksay bir hafta mehil istiyorlar. Onun için bir hafta sonraya erteliyoruz efendim.

8. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, yaş meyve ve sebzelerin dış pazarlamasında karşılaşılan sorunlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/40)

BAŞKAN — 8 inci sözlü soru, İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, yaş meyve ve sebzelerin dış pazarlamasında karşılaşılan sorunlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusudur.

Sayın Hüseyin Aydemir buradalar mı efendim? Yoklar.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Aral?.. Yoklar.

Bu sözlü soru da ertelenmiştir efendim.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 sayılı Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) (1)

BAŞKAN — Şimdi gündemin, «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler» kısmına geçiyoruz.

1 inci sırada yer alan, 21 sıra sayılı 9.3.1954 Tarih ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine başlıyoruz efendim.

Komisyon ve Hükümet yerindeler.

Efendim, Komisyon Raporunun okunup okunmamasını oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Okunması kabul edilmemiştir.

Tümü üzerinde grupları adına, Halkçı Partiden Sayın Mahmut Akkılıç, Milliyetçi Demokrasi Partisinden Sayın Ertuğrul Gökgün grupları adına söz istemişlerdir.

Söz sırası sizde Sayın Akkılıç; buyurun efendim.

HP GRUBU ADINA MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım; ben pek şansa inanmam ama, bu Kanun şanssız bir kanun. Üç defa ertelendi bu dördüncü görüşülmesi; maalesef bugünkü durumu biliyorsunuz, ama Mecliste bulunan milletvekili arkadaşlarımın bu Kanuna önemi derecesinde ilgi göstereceklerine inanıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, benim şimdi yapacağım konuşma yalnız Veteriner Hekimleri Birliği Kanunuyla ilgili değildir; onu içeriyor, ama yalnız onu kapsamıyor. Konu, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Eczacılar Birliği, Türk Barolar Birliği, Türk Mühendisler Birliği ve diğer dokuz kamu kurumu niteliğindeki kuruluşu ilgilendirmektedir. Biliyorum, bu Kanun kuvvetinde kararnamelerin iki adedi daha önce çıkarılmıştı. Gönül arzu ederdi ki, Meclisimiz komisyonları bu Kanun kuvvetinde kararnameler kendilerine geldiğinde hepsini birden incelesin ve özellikle hepsinde, müşterek olan bazı maddeleri, olması gerektiği şekilde düzenlemek suretiyle Genel Kurulumuza getirmiş olsun.

Konu ne efendim?

Bildiğiniz gibi, kamu kurumu niteliğindeki bu meslek kuruluşları, her mesleğin en yetkili ve yegâne temsilcisi organlardır. Bu Kanun kuvvetindeki kararnamelerin maalesef bir-ikisi geçti. Ben bizim bu Kanunumuz görüşülürken Komisyonumuzda, (Sayın Komisyonumuz bilirler) bazı maddelere itiraz ettim. Onlar başka komisyonlardan soruldu. Şuna hepinizi samimiyetle temin ederim ki, Anayasa Komisyonunda dahi bu benim sorum görüşülürken (kanun tasarısında benim sorumu okursanız anlayacaksınız) inanın, «Gerçekten haklısınız ama, falan kanun daha önce geçtiği için bu birlik bozulmasın» denilerek maalesef hatada ısrar edilmiştir.

Konu ne?

Hepsinde var ve hepsi ayrı ayrı ek maddelerde sıralanmıştır. Örneğin sayfa 16'daki Ek Madde 1'de der ki : «Tarım ve Orman Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde teftiş hakkına sahiptir. Birlik ve odaların görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını Bakanlık idarî ve malî yönlerden denetler.»

Muhterem arkadaşlarım, bir mesleğin en yetkili temsilcisi olan bir kamu kurumu niteliğindeki birlik, ola ki Tarım Bakanlığı bünyesinde gerek meslektaşlarının haklarını korumada ve gerekse herhangi bir konuda tasarrufta bulunmak isteyebilir. Örneğin, Tarım Bakanlığında tesadüfen, hayvancılık, orman ve ziraat birimleri olmak üzere üç hizmet birimi vardır. Bu birimlerin de, Veteriner Hekimleri Odası ve Mühendisler Birliğine bağlı Orman ve Ziraat Mühendisleri Odası olmak üzere üç ayrı odası vardır.

Şimdi diyelim ki, bir buğday tohumu getirildi ve memlekete uygulanmak isteniyor. Buna bu birlikler, teknik bakımdan karşı çıkabilirler. Karşı çıktıkları an,

(1) *21 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.*

(Bir örnek vermek istiyorum) Sayın Bakan o zaman, «Beni eleştiriyor musunuz, bana karşı mı geliyorsunuz?» diye bu odayı kapatabilir arkadaşlar.

Pek muhterem arkadaşlarım, bu kuruluşlar toplumumuzun gözü, kulağı ve dilidir. Biz bunları susturursak, yarın bunlara ihtiyacımız olduğu zaman sesi kesilmiş olan bu kuruluşlardan ses çıkmaz.

Dahası var, Barolar Birliği Kanunu görüşülürken, orada yalnız «Malî kontrol» ibaresi geçti. O zaman bu husus belki hiç kimsenin dikkatini çekmedi ama, burada da «İdarî ve malî kontrol» ibaresi var. Hiçbir avukat arkadaşım da kalkıp maalesef, «Niçin bu malî kontrolü getirdiniz?» diye itiraz etmedi o zaman.

Şimdi burada da, «İdarî ve malî kontrol» var, Anayasanın 135 inci maddesinde, «Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, Devletin denetimine tabidir» der. Tamam, kabul ediyoruz ama, gelin arkadaşlar şu anlayışta birleşelim: Devletin denetimini, Devletin gerçekten müstakil ve tarafsız olan organlarına yaptıralım.

Yine Anayasanın 108 inci maddesinde, «Devlet Denetleme Kurulu, kamu kurumu niteliğindeki kuruluşları denetler» der. O halde o denetlesin. Niye Bakanlığa denetletiyoruz? Birbirine ters düştükleri zaman Bakanlık herhangi bir tasarrufta bulunabilir ve buyurun size bir çelişki...

Hepsinde bulunmayan, örneğin Mühendisler Birliğinde bulunan çok enteresan bir madde var. O da şu; «Fakülteden mezun olup 10 yıl geçmedikten sonra genel kurul üyeliği vasfını kazanamaz» diyor.

Muhterem arkadaşlarım, Sayın Bakanın yaşını sordum, bilmiyorum yanlış mı; 40 yaşında imişler veya 32. Bugün Hükümette 30 - 32 yaşında bakan arkadaşlarımız var. 30 yaşında milletvekili seçiyoruz, Meclise geliyor, memleketin kaderi ile oynuyor, memleketin kaderinde söz sahibi; ama mühendis olduktan sonra, sen meslekî kuruluşunun genel kuruluna üye olamazsınız diyoruz. Arkadaşlar bunlar gerçekten iyi şeyler değildir ve bunları mutlaka bu Büyük Millet Meclisinin düzeltmesi lazımdır.

Yine bazı bu Kanun kuvvetindeki kararnamelerde, o kuruluşun başkanının süresini iki yıl, ya da iki seçim dönemi için sınırlamış, bazılarında da sınır getirmemiş.

Muhterem arkadaşlarım, gayet samimiyim; gerçekten 12 Eylülden önce bazı kuruluşlar aşırı ölçüde siyasete bulaşmışlardır, bunu hepimiz biliyoruz; ama neden? O zaman bunları o yaptıkları siyasetten alıkoyacak kanunlarımız vardır ama, bu kanunları uygulayacak maalesef devlet yoktu ortada.

Şimdi Anayasada biz bunlara kısıtlama getirmişiz, diyoruz ki; siyasetle uğraşamazlar, başka teşekküllerle işbirliği yapamazlar, partilerle işbirliği yapamazlar, organik bir bağ kuramazlar... E, biz bunlara bu kadar kısıtlama getirdikten sonra bir de bunları bakanlıklara malî ve idarî yönden denetletirsek, ne olur bu meslekî kuruluşlar? Bakanlıkların birer dairesi durumuna gelir, Bakanlıkların dairesi durumuna gelmiş olan bir meslekî kuruluşun artık fonksiyonu olur mu? Çok rica ediyorum, haliyle olmayacağına sizler de inanırsınız.

Evet, gerçekten bu memleketin kaderiyle oynayacak siyaset yapmasınlar; ama bu ülkenin sesinin kısılmaması, gözünün görmez hale getirilmemesi lazım arkadaşlar. Bugün, buyurun, Amerika taviz istiyor belirli bazı askerî anlaşmalar gereğini yerine getirmek için; hiçbir taraftan ses yok. Maalesef basına da şimdi seslenmek istiyorum; burada geçen gün, İran'daki yine Ermenilerin tecavüzü sonucunda, bir arkadaşımız çıktı, çok mükemmel bir şekilde Meclisin görüşlerini ve dileklerini dile getiren bir konuşma yaptı. Ben, ertesi gün mutlaka manşet olacaktır basında diye düşündüm, maalesef manşet olmadı. Peki bunları biz dış basına nasıl duyurabiliriz? İşte arkadaşlarım bunları kötü politikadan alıkoyup, ama mutlaka memleketin dili, kulağı haline getirmek mecburiyetindeyiz. (ANAP sıralarından alkışlar) Bunları da biz eğer gerçekten susturursak, o zaman suskun bir ülkenin dışta da etkisi az olur arkadaşlar. Gösteri yürüyüşü yapacak; ama bugün ölü toprağı serilmiş durumda bunların üzerine.

Ben geçen gün Mühendisler Birliğinin Genel Kuruluna gittim. İnanın, içim burkuldu ve bir saat sonra ayrıldım. Hiç kimse konuşmuyor, hiç kimse bir önerge vermiyor. Ben biliyorum, bizim eski genel kurullarımız çok tartışmalı geçer ve çok münakaşalar olurdu. Sebep; memleketin sorunlarının biraz daha gerçekçi görüşle ele alınmamasından. Eski şeyleri bir tarafa bırakıyorum ve her zaman söylüyorum; kesinlikle hiçbir zaman katılmadım.

Bakın size bir olay anlatayım: 1980 yılından önce benim genel başkanlığını yaptığım bir dernek vardı. Parlamenter arkadaşlarımız telefon ediyorlardı, onların görüşüne göre başarılı olmuştuk, «Hocam, gelelim, sizlerle görüşme yapalım» diyorlardı. «Hay hay buyurun ama, politikacı olarak değil; Ahmet bey, Mehmet bey olarak gelirseniz kabulümdür, yoksa

politikacı olarak gelirseniz kabulüm değildir» demişimdir arkadaşlar. Bunlar her yerde vardır, genel kurulumuzda da ifade etmişimdir; O bakımdan ben bunların kötü siyasetle ve politikayla uğraşmalarını kesinlikle istemiyorum, ama bunların, «Eksik olmayın bir yerde tasviplerinizi gördü) bu memleketin sesi, kulağı olan bu kuruluşların da susturulmamasından yanayım. Olabilir, Ziraat Odaları Birliğinin ve Barolar Birliğinin kanunları önceden geçmiş olabilir.

O nedenle, verdiğim önerge eğer kabul buyurulursa, bu madde tasarıdan çıkarılmak suretiyle bu kuruluşu malî ve idarî yönden Devletin Denetleme Kuruluna, ya da Yüksek Denetleme Kuruluna veya bir başka organa denetletelim; ama muhatabı olduğu, beraberinde olduğu bir bakanlığa denetletmeyelim. Eğer bu önergemi Meclisimiz lütfedip kabul ederse gerçekten büyük bir iş yapmış olur ve bu kuruluşlara da bir parça nefes aldırmış olur. Çünkü, bunlar artık bundan sonra siyasetle uğraşamazlar. Devlet var olduktan sonra Anayasayı ihlal etmek hiç kimsenin haddi değildir. Geçen dönemde maalesef yapıldı.

Muhterem arkadaşlarım, bu kanun hazır buraya gelmişken, biraz sonra görüşülecek iki maddenin değiştirilmesi hakkında benim ve başka arkadaşlarımın iki önergemiz vardır. Biri şu :

Türk veteriner hekimliğinin mazisi çok gerilere gider. Kuruluşunun 145 inci yıldönümünü geçenlerde kutladık; ama 50 yıldan beri, tabiplerde olduğu gibi, insan hekimlerinde olduğu gibi, biz veteriner hekimlerde de uzmanlık müessesesi vardı. Biraz evvel arkadaşımızın çok mükemmel bir şekilde dile getirdiği bu konuda benim de bir sözlü soru önergem olacak. Maalesef YÖK'ün haksız bir tasarrufu sonucu, eski kanunda bulunmuş olmasına rağmen, uzmanlık müessesesi Türk veteriner hekimlerinin elinden alınmıştır.

Muhterem arkadaşlarım, hem de öyle oldu ki, bizim Ankara Veteriner Fakültesinde kanunla kurulmuş olan, diploma sonrası bir yüksekokul vardı ve bu yüksekokulda yönetmelikler ve tüzüklere göre krediler almak suretiyle uzman olunmakta ve doktora yapılmaktaydı; maalesef bu ortadan kaldırıldı. Bu da YÖK'ün, Türkiye üniversitelerinde yıktığı müesseselerden, maalesef, biridir. İşte bu hususu yardımlarınızla düzeltirseniz bu mesleğe ve memlekete büyük bir hizmetiniz olacaktır.

İnsanın sağlığı için hiç bir şey söylemiyorum; onun sınırı yok, değerlendirilmesi de yok ama, hayvan bir ekonomik metadır; köylünün ve üreticinin canı kadar kıymetli bir şeydir. Eğer 250 - 300 bin lira değerindeki bir süt ineğini uzman olmayan bir kimseye (Olabilir gayet tabiî, pratisyen de her zaman her şeyi bilmek mecburiyetinde değil ve bilemez de) yanlış tedavi ettirirseniz, o vazallı üreticinin ve köylünün canı gitmiş kadar perişan olduğunu kabul edersiniz.

O nedenle, bu uzmanlık müessesesinin de tekrar yeniden ihdasını özellikle istirham edeceğim. Böylece Meclisimiz, gerçekten ülke sorunlarına gerçekçi gözle eğildiğini de ispat etmiş olacaktır.

Şimdi arkadaşlarım, bu malî ve idarî denetim mevzuuna tekrar dönmek istiyorum.

Türk Eczacılar Birliğini ele alalım. Her gün gazetelerde okuyorsunuz, maalesef prospektüsüne uymayan, hatta ve hatta şunu da söyleyebilirim; veteriner hekimlikte ve bugün tedavi için kullanılan bazı ilaçlar vardır, yediğimiz gıdalarda bakiye bırakmaktadır. Bunlar kanserojen maddedir, zehirleyici maddedir. Bunlar kullanılıyor beyler.

Türk Standartlar Enstitüsündeki bir toplantıda; eğer bir tarafımız bir gün aşırı derecede kaşınıyorsa, midemizden rahatsız isek, bunu acaba vücudumuzda bir mikrop var mı diye değil, yediğimiz gıdalara bağlamak mecburiyetindeyiz, demiştim. Öyledir, onlardan geliyor arkadaşlarım.

İlaçları ele alalım. Bakıyoruz gazetelerde her gün çıkıyor; şu kadar ilaç Avrupa'da yasaklanmıştır deniliyor. Biraz evvel söylediğim, gıda maddelerimizden birinde kullanılan bir ilaç Avrupa'da yasaklanmıştır, ama bizde hâlâ kullanılıyor ve yediğimiz gıdalarda bakiye bırakmaktadır. Malation dediğimiz bir ilaç, maalesef bazı parazitlerin tedavisinde kullanılmakta, ama gıda maddesine geçmekte ve biz bunu rahatlıkla yemekteyiz.

Şimdi, Birlik bunun karşısına çıkar ve beyanat verirse, olur mu? Bakanlık karar vermiş, kullanıyor. Aynı şekilde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında insan sağlığı ile ilgili konularda, ilaç mevzuunda Türk Eczacılar Birliği beyanatta bulunacaktır; fakat dairesi haline geldikten sonra artık bunu kolay kolay yapmaya cesaret edemezler.

O bakımdan istirhamım, bu kanun kuvvetinde kararname ile bundan sonra gelecek kanun kuvvetinde kararnamelerin, bu gözle bakmak suretiyle düzeltilmesini ve ayrıca, yeni madde olan ek iki maddenin de kabulüne yardımcı olmanızı hepinizden rica eder, saygılar sunarım. (Alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Akkılıç.

Milliyetçi Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Ertuğrul Gökgün; buyurunuz efendim.

Sayın Gökgün süreniz 20 dakikadır.

MDP GRUBU ADINA ERTUĞRUL GÖKGÜN (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel hepinizi saygıyla selamlarım.

Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair 6343 sayılı Kanunu değiştiren kararnamelerin bir raporla müzakeresi huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır. Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu raporu biraz sonra müzakere edilecektir.

Hayvancılık yönünden memleketimiz yeryüzünde sayılı ülkelerden biridir. 6 ncı veya 7 nci sırayı işgal etmekteyiz bu kaynak yönünden. Bu kaynağın işletilmesi ve faydalı hale getirilmesi millî ekonomimizde büyük bir yer tutmaktadır. Nüfusumuzun büyük bir kısmı hayvancılık sahasında istihdam edilmekte; köylerdeki vatandaşların köyünde kalmasını, şehirlere akını önleyecek bir etki yapmaktadır. Hayvansal gıda üretimi yönünden, insan sağlığı yönünden büyük önem taşıyan bu kaynağın işletilmesi veteriner hekimliği mesleğinin icrasıyla yakından ilgilidir.

Veterier Hekimliği Mesleğinin İcrasına Dair olan 6343 sayılı Kanun 1954 yılında çıkarılmış ve yürürlüğe konulmuştur. 30 yıldan beri tatbik edilmektedir. 30 yıldan beri bu tatbikatın içinde bulunan bir veteriner hekim olarak huzurunuzda konuştuğumu belirtmeyi faydalı görüyorum.

6343 sayılı Kanun incelendiği zaman görüleceği üzere, iki kısımdan meydana gelmektedir. Birisi, veteriner hekimliği mesleğinin icrasına dair kısım; ikincisi de, Veteriner Hekimleri Birliği ve Odalarının teşekkülüne dair kısımdır.

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 135 inci maddesine göre, meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarında bazı yeni düzenlemelerin getirilmesi zarurî olduğundan, Veteriner Hekimleri Mesleğinin İcrasına Dair olan 6343 sayılı Kanun da bu maksatla huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır. Halbuki 6343 sayılı Kanun 1954 yılında çıktığı zaman dahi, veteriner hekimliği mesleğinin icrasını engelleyecek, ona aykırı düşecek maddeler taşıyordu; fakat bir hukukî boşluğu doldurması ve bu konuda ilk çıkan kanun olması nedeniyle büyük önem taşıyordu.

Veteriner hekimler 1954 yılından beri bu kanunun maddelerini değiştirmeye çaba sarfetmişlerse de bir türlü buna muvaffak olamamışlar, fırsat bulamamışlardı. Bu fırsat, Anayasanın maddesi gereği de olmuş olsa bugün Yüce Meclisin önüne gelmiş bulunmaktadır. Bu fırsatın en iyi şekilde değerlendirileceğine ve Anayasamızın 130 uncu maddesine göre ülkenin ve milletin ihtiyaçlarına uygun insangücü yetiştirme yönünden büyük önem taşıdığına inanıyorum.

6343 sayılı Kanunun Veteriner Hekimleri Birliği ve Odalarının teşekkülüne dair maddelerinin ele alınacağı yerde, esas hekimliğin icrasına dair maddelerinin ele alınması gerektiği inancındayım. Çünkü, bu oda ve birliklerin teşekkülüne dair maddeler toplumumuzla endirekt yoldan ilgilidir.

Sayın Mahmut Akkılıç; odalar sustuğu takdirde, odalar konuşmadığı takdirde büyük bir boşluk meydana geleceğini ve sakıncalı durumların doğacağını burada veciz bir şekilde belirttiler. Ben de kendilerine aynı konularda aynen iştirak ediyorum. Bu yeni getirilen mevzuatla şimdi Veteriner Hekimleri Odaları birer kamu kuruluşu haline getirilmiş, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının idare edilen birer dairesi haline getirilmiştir. Bu odaların bu mevzuatla mesleği nasıl temsil edecekleri, meslek hak ve hukukunu nasıl koruyacakları ve kime karşı koruyabileceklerini düşünmek lazımdır.

Öyle bir durum var ki, bir tarafta meslektaşlarının hak ve hukukunu koruyacak odalar, diğer tarafta onları malî ve idarî yönden denetleyecek, hak ve hukuku vermesi lazım gelen muhatap bir bakanlık... Şimdi, hak ve hukuk arayacak oda, kalkacak bakanlığa gidecek, bakanlığın görüşüne aykırı bir görüş bildirdiği takdirde, bakanlık malî ve idarî denetime sahip olduğu için, muhatabını mutlaka geri çevirecektir. Bu gayet tabiîdir. Bunu şahısları kastederek söylemiyorum; şahıslar geçicidir ama, o makama kim otururşa otursun bunu yapmak zorunda kalacaktır. Onun için ben Yüce Meclisin zamanlarının bu maddelerle harcanmasına taraftar değilim; fakat zaruret var, Anayasaya uygun hale getirilmesi lazım. O bakımdan bunun da görüşülmesine geçilecektir.

Esas veteriner hekimliği mesleğinin icrasına dair olan kısım önem taşımaktadır. Bugün veteriner hekimliği mesleğinin icrasına dair kısımda bir 7 nci madde vardır. Bu 7 nci madde, veteriner hekimlerin uzmanlığı, mütehassıslığı konusu ile ilgilidir.

Bugün nasıl elektronik çağı yaşıyorsak, meslekler de de ihtisas çağını yaşıyoruz. İhtisaslaşmaya bütün uygar ülkeler önem vermektedir. İhtisaslaşmayla ancak kalkınma mümkün olmaktadır. Bu, uzun yıllar-

dan beri veteriner hekimliği sahasında tatbik edilmiş, olumlu sonuçlar alınmıştır. İhtisas yapan veteriner hekimler bugün Refik Saydam Enstitüsü veya ondan daha kapsamlı yurt düzeyine yayılmış Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitülerinde bilimsel çalışmalar yapmakta, milyonlarca baş hayvan varlığını salgın ve paraziter hastalıklardan koruyacak biyolojik maddeler, aşılar, serumlar üretmekte ve bilimsel yayınlar yapmaktadırlar; yurdumuzu ve milletimizi meslekleri yönünden uygar ülkeler arasında ehliyetle ve gururla temsil etmektedirler. Bu hizmetleri büyüktür ama, ne yazık ki, bu yol bugün tıkanmış bulunmaktadır.

2547 sayılı YÖK Kanunu yürürlüğe girdikten sonra veteriner hekimlerin ihtisas konuları bir tarafa bırakılmış, unutulmuş veya başka mülahazalarla ihtisas konusuna son verilmiştir. Bu inanılması mümkün olmayan bir olaydır. Veteriner hekim ihtisas yapmadığı takdirde, bugün yurt düzeyine yayılmış aşı ve serum enstitülerine, veteriner kontrol ve araştırma enstitülerine, üretilen biyolojik maddeler dikkate alındığı takdirde, birkaç yıl sonra ihtisas yapan veteriner hekimler aranacak; bunları da yurt dışından ithal etmek zorunda kalacağım. Bu vatandaşlar «İnce belli peynir»e de benzemezler, «Çikita muz»a da. Bunlar geldikleri zaman bizden, İstanbul ve Ankara gibi güzel yurt parçalarında çöl zammı isteyerek bu hizmetleri yerine getirirler.

Bugün milyonlarca doz aşı, serum dışarıdan ithal edileceği yerde veteriner hekimlerin, mütehassısların gayretleriyle üretilmekte, milyarlarca lira yurdumuzun millî ekonomisine katkı sağlanmaktadır.

6343 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ihtisasla ilgilidir. Bu maddeye Yüce Meclisin işlerlik kazandırmasını temenni ediyorum. Veteriner hekimlerin elinden tutularak onların yurt ekonomisine, yurt sağlığına, insan sağlığına büyük katkılarda bulunmasına devam olunmasını diliyorum.

Halen Türkiye'de 276 mütehassıs veteriner hekim vardır. Bunların birçoğu emekli olma durumuna, emekli yaşına gelmişlerdir. Bunlar emekli oldukları ve yerlerine de yenileri yetiştirilmediği takdirde, bu dünya çapındaki muazzam enstitülerimiz, aşı - serum enstitülerimiz, veteriner kontrol ve araştırma enstitülerimiz, bölge laboratuvarlarımız, üroloji enstitülerimiz elemansız kalacaktır kapılarına kilit vurulacaktır, milyarlarca lira değerindeki aşıların ve serumların yurt dışından ithaline çalışılacaktır. Böyle vahim bir durum meydana gelmeden veteriner hekimlerin ihtisasları sağlanmalıdır. Bu çok önemli bir konudur. Veteriner hekimler bunu Yüce Meclisten saygıyla bekliyorlar.

6343 sayılı Kanunun bir de 11 inci maddesi var. Bu maddeyi bizzat veteriner hekim olarak tatbik ettim. 30 yıllık tatbikat içinde bulunuyorum, bu maddenin çok acılarını çektim. Bu madde cehalete prim veren bir maddedir. Bu madde insan sağlığını tehdit eden bir maddedir. «Veteriner hekim bulunmayan yerde, veteriner hekim olmayanların hekimlik yapmaları yasaktır» denilmekte, basit gibi görülmekteyse de; bugün köye gidiyoruz, bakıyoruz, karşımızda heybesine eczanelerden lalettayin ilaç almış, doldurmuş; «Ben hayvan tedavi ederim» diye halkın karşısına çıkmış, alavere - dalavere çevirerek hayvanlara rastgele ilaç tatbik eden insanlar her ilde, her bölgede mevcuttur, yüzlerce sayabiliriz. Bunlarla veteriner hekim olarak ben de karşılaştım. Bu şahısları defalarca mahkemeye verdim; fakat mahkeme, «O köyde veteriner hekim var mıdır? Yoksa biz bunları cezalandıramayız.» diye bıraktı. Bu adamlar daha fazla ileri giderek, mademki yetki veren böyle bir madde var, o halde heybelerimizi biraz daha fazla ilaçla dolduralım, diyerek; kanserojenmiş, hastalık yaparmış, lüzumsuz yapılan ilaçlar insan sağlığına zarar verirmiş, bunları düşünmeden tatbik edip, gezmektedirler.

Ayrıca, hayvanlara yeryüzünde görülmemiş eziyetleri yapmaktadırlar. İnanmazsanız; bir hayvanın ağzına tıkanmış köpek yavrularını bizzat elimle çıkardım. Bir hasta hayvanın ağzına tıkanmış balığı hayvanın boğazından bizzat çıkardım. Kulağı kesilmeyen, sırtında derin yaralar açılmayan, müdahale edilmeden bir hasta hayvan veteriner hekime getirilmemektedir. Sayın Akkılıç'ın da belirttiği gibi, 250 - 300 bin liraya alınan bir süt ineğinin ampirik bir kişi tarafından oynanması korkunç bir şeydir. Bunun yanında, veteriner hekimlik mesleğinin icrasında veteriner hekimin hak ve hukukuna tecavüzden başka bir şey değildir; onun haysiyetiyle oynanması demektir. Yasal yönden işlem yapılamaması karşısında bu maddenin mutlaka değiştirilmesi gerekir. Çünkü bugün 30 yıl evvelki durumdan çok değişik bir durumla karşı karşıya bulunuyoruz. Toplum hızla gelişmiştir ve toplumda birçok şeyler değişmiştir. Köy yolları 30 yıl evveline nazaran daha iyidir, ulaşım daha kolay yapılmaktadır. Bir ilçede veteriner hekim varsa, o ilçenin bütün köylerinde var demektir. Çünkü ilçenin, müstesna olan Doğu illeri hariç, Batıda ve hayvancılığın kesif olduğu bölgelerde en fazla bir saat-

te köylerine ulaşılabilmektedir. Onun için, hayvanı hasta olan bir vatandaş o bölgede bulunan veteriner hekime hastasını vasıtayla götürür ve tedavi ettirebilir. Vatandaşlar süratle buna adapte olmuşlardır ve bunu yapmaktadırlar; fakat ampirik kişiler, hasta hayvan tedavi ediyorum diye ortaya cesaretle çıkanlar ve bu maddeden cesaret alanlar vatandaşı yanıltmakta, şaşırtmakta, büyük ekonomik zararlara ve hayvanlar üzerinde zulümlere sebep olmaktadırlar. Bunun önlenmesi gerekir.

Sonra, bu maddeden faydalanarak o kadar iddia ile karşıma çıkan insanlar vardır ki, hayvandan insana bulaşan bir hastalığı tedavi edeceğini, tedavi edemezse bileğini keseceğini söyleyenler dahi karşıma çıkmışlardır; fakat 30 yıllık meslek hayatımda birçoğu bu iddiasını hayatıyla ödemiştir. Ruam hastalığıyla uğraşmışlardır. Ruam hastalığı tedavisi olmayan, tek tırnaklılardan insanlara bulaşan bir hastalıktır. Bunu tedaviye yeltenen insanlar mutlaka bu hastalığa yakalanmakta ve ölmektedirler; tedavisi de mümkün değildir.

Bunun dışında, vatandaşlar ampirik kişiye hayvanını tedavi ettirmekle salgın hastalıkların yurt düzeyinde yayılmasına neden olmaktadırlar. Bir vatandaş kendisine gidiyor, hasta bir süt ineğini muayene ettiriyor; inek kuduz, ama ineğin kuduz olduğunu bilemiyor, yanındakilere tutturuyor, yardım ettiriyor, elini ineğin ağzına sokuyor ve kuduzla direkt kendisi temasa geldiği gibi, çevresini de tehlikeli bir şekilde temasa getirmiş oluyor.

Uzatmayayım, önergeler geldiği zaman bu konudaki görüşlerimi ayrıca sunacağım. Onun için sonuç olarak, bu maddenin de değiştirilmesi şarttır. Odaların ve birliklerin kuruluşlarının değiştirilmesi yerine, kanunun esas veteriner hekimliğin icrasıyla ilgili olan kısımlarının değiştirilmesi gerektiği inancındayım.

Eksik olmasın YÖK, veteriner hekimlere, «Sizin 5 yıllık tahsiliniz var, yüksek lisans sahibisiniz, siz fakülteden çıkarken mütehassıssınız» demiş, bize lütfetmiş ama, bu gerçeklere uymamaktadır. Bu, Anayasanın 130 uncu maddesine aykırıdır. Milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun eğitim yaptırmakla görevli olan YÖK'ün, bu veteriner hekimlerin ihtisası üzerine ambargo koymasına bir anlam veremiyorum. Bunu Yüce Meclisimizin çözeceğine, bu konunun mutlaka halledileceğine inanıyor ve bugün ihtisasını yapmış, diploma almak üzere bekleyen veteriner hekimlerin büyük bir umut kırıklığı içinde, üzüntü içinde dört gözle buradan çıkacak kararları ve kendilerine verilecek diplomaları beklediklerini hatırlatmayı zarurî görüyorum.

Ben de Sayın Akkılıç gibi, malî ve idarî denetimin Devletin tarafsız bir organı tarafından yapılmasına taraftarım.

BAŞKAN — Sayın Gökgün, bir dakikanızı rica ediyorum efendim, bir şey hatırlatacağım. Zatı âliniz grup adına konuştuğunuz için grup adına ifadede bulunun lütfen.

ERTUĞRUL GÖKGÜN (Devamla) — Tamam efendim, haklısınız.

Bu denetimin Devletin tarafsız bir organı tarafından yapılmasına taraftarız.

Veteriner hekimlerin meslekî sahalarının, hak ve hukuklarının gerek kariyer, gerekse yetki ve hukuk yönünden yetkisiz kişilerin elinden kurtarılması için gerekli ilginin gösterilmesini arz ediyoruz.

Sırası geldikçe, önergeler verdiğimiz zaman bu hususlaki görüşlerimizi tekrar sunmak üzere huzurunuzdan ayrılıyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Gökgün.

Tümü üzerinde başka söz isteyen arkadaşımız?.. Yok.

Komisyon söz istiyor mu efendim?

TARIM ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AHMET ALTINTAŞ (Muğla) — Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

TARIM ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AHMET ALTINTAŞ (Muğla) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin çok değerli üyeleri; hepinizi saygılarla selamlıyorum.

Efendim, bu iki kanun hükmünde kararname hakkında size genel olarak biraz bilgi sunmak istiyorum.

6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun bundan 30 yıl evvel 9.3.1954 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bunu müteakip Anayasamız çıkmıştır. Anayasamız çıktıktan sonra iki tane kanun hükmünde kararname ile Anayasaya ters düşen maddeleri ele alınmış. Bir tanesi, 1.6.1983 tarihinde ele alınmış; 68 sayılı Kararname ile; bir diğeri de, bundan üç ay sonra 6.9.1983 tarihinde 86 sayılı Kararname ile ele alınmış.

Bu kararnamelerin kaynağı, 2680 sayılı Kanun ve 2967 sayılı Yetki Kanunlarıdır. Tamamen bu kanun hükmünde kararnameler yetki kanunları şümulü içinde değerlendirilmiştir.

Anayasamızın 135 inci maddesi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yeniden düzenlenmesine dair çok açık - seçik hükümler getirmiştir. Bu, daha önceki dönemlerde derneklerin ve kamu kuruluşlarının geçirdiği kötü bir çalışma düzenini örnek almak suretiyle birtakım yenilikler ve disiplinler ortaya koymuştur.

Bu arada Veteriner Hekimliği Kanunu da, kararname olarak ele alınmıştır. Bir defa amaç maddesi yeniden düzenlenmiş; üyelerin müşterek ihtiyaçlarının karşılanması, meslekî faaliyetlerinin kolaylaştırılması, birbiriyle meslekî deontoloji içinde ve halkla ilişkiler içinde nasıl çalışacağı, esasları ve dürüstlük, güvenlik, hizmette yapılacak işler amaç maddesinde belirtilmiş.

Ayrıca üye olmanın esasları da getirilmiş, resmî kuruluşlarda, kamu kuruluşlarında çalışanların üye olabilmeleri imkânları serbest bırakılmış, diğer serbest çalışan veteriner hekimlerin bu birlik veya odalara üye olma mecburiyeti konmuştur.

Bir diğer yenilikle amaç dışı faaliyette bulunmaları men edilmiş, mesela; siyasetle uğraşmamaları, herhangi bir sendikaya üye olmamaları, sendikadan veya siyasî partilerden maddî yardım almamaları ve onlara maddî yardım yapmamaları; ayrıca bir seçimde bu siyasî partilerden herhangi bir adayı desteklememeleri veya kendi içlerinde yapılacak seçimde sendika ve partilerden destek görmemeleri gibi esaslar ortaya konmuştur.

Bu arada bir madde daha gelmiştir (ki, iki değerli konuşmacının da değindiği) Devletin idarî ve malî denetimi esas alınmıştır bu maddeyle. Birazdan o konuya geleceğim.

İdarî ve malî yönden denetime tabi tutulanların organlar itibariyle aksaklıkları görüldüğü takdirde, bunların görevlerine son verme şekilleri; Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığının teklifi, Adalet Bakanlığının Cumhuriyet Savcılığına müracaatı ve hukuk hâkimliğinden alınacak kararla görevlerine son verme esası getirilmiş, ayrıca Devletin varlığı ile ilgili çok hassas bir çalışma düzeni içinde oldukları mahallî mülkî amirlerince tespit edildiği takdirde derhal organın görevine son verilme esası getirilmiştir. Yalnız böyle bir halde 3 gün içinde ilgili mahkemeye başvurma esası da konmuştur. Mahkeme de 10 gün içinde (Bu, valilik veya kaymakamlıkça; biz kanunda bunu vali olarak aldık. Anayasamızda «Mahallî mülkî amiri» diyor, daha otoriter ve takdir hakkı yüksek olsun diye) bunu sonuçlandırmak zorunluğunda.

Diğer taraftan seçim esasları getirilmiştir. Seçim, yargı gözetiminin altında yapılmaktadır. Gizli oy ve alenî tasnif esasına oturtulmuştur, seçimlerde herhangi bir surette endişeyi mucip bir şey olmasın, güvenli bir seçim olsun diye.

Değerli arkadaşlarım, bu arada çok kıymetli konuşmacılar iki konuya değindiler. Bunlardan bir tanesi, idarî ve malî yönden yapılacak denetimin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından değil de Devletin bir başka teftiş mekanizmasınca yapılması ile ilgilidir.

Anayasamızın 135 inci maddesi buna bir esas getirerek demiştir ki, bu kuruluşların denetimi, kanunda belirtilen Devlet kuruluşu tarafından yapılacaktır. Bu kanunda belirtilen... Yani, şimdi bizim çıkarmakta olduğumuz kanunda belirtilen Devlet kuruluşu tarafından yapılacaktır.

Bir de Anayasamızın 108 inci maddesi var. Bu maddede adı geçen Devlet Denetleme Kurulu, Sayın Cumhurbaşkanımızın emriyle meslekî kuruluşları ve Devletin bütün kuruluşlarını incelemeye, araştırmaya, teftiş etmeye her yönüyle yetkilidir.

Bu itibarla, 135 inci maddedeki esasa göre Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı bir denetim mekanizması olarak görülmekte. Biz Komisyonca bunu Anayasa Komisyonuna da gönderdik; orada da bir incelemesini yaptırdık. Anayasa Komisyonu oybirliği ile «Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığının denetimde görevlendirilmiş olmasında anayasal yönden hiçbir sakınca yoktur» diye cevap verdi ve böylece kanunumuzda Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı, malî ve idarî yönden bir teftiş ve denetim mercii olarak konulmuş bulunuyor.

Ayrıca, arz ettiğim gibi, Anayasamızın 108 inci maddesinde adı geçen Devlet Denetleme Kurulu, Sayın Cumhurbaşkanımızın emriyle her zaman çalışmaya amadedir. Bu itibarla pek endişeyi mucip bir hal olmadığı kanısındayım.

Uzmanlık konusuna gelince : Veteriner hekimlerimizin bu endişesi yerinde. Uzmanlık muhtelif bakanlıklarda değişik ölçülerde tatbik ediliyor. Bazı bakanlıklarda küçük bir imtihanla adına «uzman» deniyor, bazı bakanlıklarda uzun bir öğrenimi icap ettiriyor, bazı bakanlıklarda seminerler tertipleniyor, hatta bazılarında da üst makamın bir yazısı ile uzman un-

vanı verilebiliyor; Personel Dairesinden alınan kadrolara karşılık olarak.

Bu itibarla, bu uzmanlık kargaşasını Devlet içinde toptan ele alıp, toptan düzenlemek ve düzeltmek lazım. Parçalı bir şekilde yapılan düzeltmeler sonunda daha çok yanlışlıklar getiriyor.

Komisyonumuz adına ben şunu arz etmek istiyorum : Veteriner hekimlerimiz bu konuda haklıdır. Ancak, Devlet dairelerinde çok yanlış ve birbirine ters olan bu tatbikatın bütün bakanlıklardaki uygulamasında beraberlik sağlamak üzere ya YÖK bünyesinde veyahut ayrı teklif edilecek bir kanunla uzmanlığın ne demek olduğunun, eğitiminin, öğreniminin nasıl olması lazım geldiğinin bu unvana nasıl sahip olunması lazım geldiğinin bir kanunla toplu olarak düzeltilmesi ve Devlet kadrolarına da bir aydınlık getirilmesi lazım; hem çalışanları, hem de çalıştırıcıları bu sıkıntıdan kurtarmak lazım.

Beni dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Altıntaş.

Efendim, tümü üzerindeki müzakereler sona ermiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkan, 1 inci maddeye geçmeden evvel bir maruzatım olacak; müsaade eder misiniz?...

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Efendim, Komisyonumuzda görüştük; ancak bilemiyorum ya Komisyonumuzun memurlarının veya bir teknik hata olmuş; bu, Türk Veteriner Hekimler Birliğidir. Orada görüştük ve ek 3 üncü maddede geçmiştir. Biz o zaman yaptığımız teklifte, dedik ki, Veteriner Hekimler Birliğinin geçtiği her ibarenin başına «Türk» kelimesinin konması lazım, ama konmamış; fakat ek 3 üncü maddede düzenlenmiştir. Uygun görülürse, başlık dahil, (Başlığa da konması lazımdır), diğer yerlerde de ek 3 üncü maddenin gereğinin yerine getirilmesi lazımdır.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim. Zaten öyle bir önerge var, yeri geldiği zaman okutacağız ve buyurduğunuz hususu nazarı itibara alacağız.

HASAN PERTEV AŞÇIOĞLU (Zonguldak) — Başlık hakkında bir önergemiz var. Maddelere geçilmeden oylanması gerekmez mi efendim?

BAŞKAN — Hayır efendim sonunda oylanacaktır.

1 inci maddeyi okutuyorum:

9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği İle Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 1.6.1983 Tarihli 68 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname İle Bu Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair 6.9.1983 Tarihli 86 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

BAŞKAN — Efendim, Sayın Ertuğrul Gökgün, Mahmut Akkılıç ve diğer arkadaşları 2 tane önerge vermişler. Şimdi bu önergelerin bir tanesi 6343 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair; İkincisi, yine 6343 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin değiştirilmesine dair.

Muhterem arkadaşlarım, dikkat buyurulursa, konuşmakta olduğumuz kanun tasarısı da yine bu Kanunun; yani 6343 sayılı Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısıdır. Ancak, bu Kanun tasarısında olmayan maddelerin buraya alınmasına imkân yoktur. Çünkü, eğer kanunun bütünü üzerinde müzakere edilseydi, o zaman muhterem arkadaşlarımızın ifade ettikleri bu 7 nci ve 11 inci maddeler de mevcut metnin içinde olacaktı, o zaman işlem görmesi imkânı vardı; ama şimdi bu maddeler bu tasarıyla getirilmemiştir. Getirilmemiş olan, tasarının içinde bulunmayan maddeler bir nevi yeniden bir kanun teklifi yahut kanun tasarısı halinde olabilir.

O bakımdan, burada eğer müzakere ettiğimiz metinlerin dışında ve o metinlerle ilgisi olmayan yeni bazı teklifler getirirsek, o zaman metinle uyuşamayacağı için kanun tekniğine uygun olamaz; komisyondan geçmemiş, kanun teklifi veyahut da kanun tasarısı olarak teklif edilmemiş, doğrudan doğruya Mecliste müzakere anında yeni bir kanun teklifi vaziyetine geçilmiş olur. O bakımdan, bu iki önergenin üzerinde muamele yapmaya imkân yoktur. Bu ancak bir kanun teklifi halinde getirilir ve öyle takdim edilir.

Kaldı ki, mevzuyla ilgili dahi olsa idi (Ki, ilgileri yok; çünkü o maddeler burada mevcut değil) bunun dahi komisyonda hiç olmazsa müzakeresinin yapılması lazımdı. Şu iki önerge Komisyon tarafından kabul edilecek durumda da değildir. Tamamen yeni, yepyeni tekliflerdir. Bu tasarının içerisinde bu tek-

liflerle ilgili hiçbir husus yoktur. Onun için bunları kabul edemiyorum efendim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Bu konuda söz rica edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN — Lütfen efendim, bu hususta söz veremem.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Ama Sayın Başkan, usuldür bu, müsaade edin...

BAŞKAN — Hayır efendim, bu usul değildir. Ben size kanunî usulü ve tüzük usulünü izah ettim.

Bunun izah yönü yoktur. Çünkü bu elimizdeki metinde buyurduğunuz bu 7 nci ve 11 inci maddeler bulunmamaktadır. Eğer tümü üzerinde bir değişiklik söz konusu olsa ve kanun tümüyle gelseydi, o zaman buyurduğunuz husus vardı; fakat bazı maddeleri üzerinde konuşma yapıyoruz burada. Ancak o maddeler üzerinde durabilirsiniz.

Onun için lütfen...

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Yerimden iki kelime arz etmeme müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Yerinizden buyurunuz efendim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkanım, bu Yüce Genel Kurul, getirilen bu Kanun tasarısının tümünü reddetmeye yetkili midir veya bir maddesini reddetmeye, kaldırmaya veya değiştirmeye yetkili midir?...

Aynı şekilde, teamüle göre her kanunda, tümü olmasa bile, 3 madde, 5 madde geldiği takdirde yeni madde ilavesi her an mümkündür Sayın Başkanım; ama siz, değildir diyorsanız uymak mecburiyetinde kalıyoruz bizler. Fakat tahmin ediyorum ki, mümkündür. Çünkü İçtüzükte böyle bir madde yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Efendim, bir soru da Sayın Bakanıma veya Komisyona sorabilir miyim?

BAŞKAN — Efendim, neye dair soracaksınız soruyu?

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Biraz evvel konuştuğunuz konuyla ilgili olarak...

BAŞKAN — Artık bu meselenin müzakeresini yapamıyoruz ki sual sorabilesiniz. Onun için, lütfen müsaade buyurunuz da maddeyi okutmaya devam edelim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Peki efendim.

BAŞKAN — 1 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 1. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

«Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını icra eden bütün veteriner hekimlerin katıldığı Türk Veteriner Hekimleri Birliği; veteriner hekimler arasında meslekî deontolojiyi ve dayanışmayı korumak, veteriner hekimliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacı ile kurulmuş, tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslekî bir kuruluştur.»

«Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve veteriner hekim odaları, kuruluş amaçları ve kanunda belirtilenler dışında hiçbir faaliyet gösteremezler; kendilerine kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan toplantı yapamaz, gösteri yürüyüşü düzenleyemezler; siyasetle uğraşamazlar; siyasî partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemezler, siyasî partilere maddî yardım yapamazlar, onlardan maddî yardım alamazlar, onlarla siyasî ilişki yapamaz ve işbirliği içinde bulunamazlar. Milletvekili ve mahallî idarelerin seçimlerinde herhangi bir adayı veya grubu destekleyemezler.»

«Birlik ve odalar protokol kurallarına göre resmî törenlere katılır, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir. Lokal, misafirhane ve benzeri sosyal amaçlı tesisler açabilir.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Veteriner hekim odaları tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 17. — Bir Veteriner hekim odası mıntıkasında, meslek ve sanatını münhasıran serbest olarak icra eden veteriner hekimler bir ay içinde o il veya mıntıka veteriner hekim odasına yazılmak ve

üyelik görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanlar ve herhangi bir sebeple meslek ve sanatı ile uğraşmayanlardan isteyenler veteriner hekim odalarına üye kayıt olabilirler.

Özel kanunlarında meslek kuruluşlarına üye olamayacaklarına dair hüküm bulunanlar, meslekî hak, yetki, sorumluluk ve disiplin bakımından bu Kanun hükümlerine tabidirler.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin son bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Giriş ve yıllık aidat miktarları beşyüz liradan az beşbin liradan fazla olmamak şartıyla Büyük Kongre tarafından tespit edilir.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 23. — Oda Umumî heyeti; iki yılda bir defa Eylül ayında odaya kayıtlı üye tam sayısının yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı bir hafta sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut üye ile yetinilir.

Birlik Merkez Konseyinin yazılı talebi veya odada kayıtlı üye tam sayısının yarısından bir fazlasının, görüşme konularını belirten, yazılı talepte bulunması halinde oda idare heyeti, oda umumî heyetini en geç bir ay içerisinde olağanüstü toplantıya çağırır.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 24. — Oda umumî heyet toplantısına, odaya kayıtlı her üye yazı ile çağırılır. Çağrı mektubunun toplantı gününden en az onbeş gün önce taahhütlü olarak postaya verilmiş veya üyeye tevdi edilmiş olması şarttır. Çağrı mektubunda, toplantı yeri, günü, saati ile gündemi ve ilk toplantıda çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yeri, günü ve saati yazılır.

Oda umumî heyetinin seçimle ilgili toplantısına oda üyelerinin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar oda haysiyet divanınca cezalandırılırlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin yedinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7. Büyük Kongreye iştirak etmek üzere, elliye kadar üyesi olan odalardan iki, yüze kadar üyesi olan odalardan dört ve yüzden fazla üyesi olan odalardan da altı temsilci seçmek.»

ye kadar üyesi olan odalardan iki, yüze kadar üyerini seçmek.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 28. — Veteriner hekim odası idare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar ile, Büyük Kongreye gidecek temsilcilerin seçimi gizli oyla yapılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 30. — Oda idare heyeti; iki yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. Asıl üyelerden açılan yerlere en çok oy alan yedek üye getirilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Oda idare heyeti; odanın iki yıllık faaliyetlerine ait rapor ile bilançosunu ve yeni döneme ait bütçe taslağını hazırlayıp murakıp raporları ile birlikte umumî heyete sunar ve bu evrakın birer örneğini de 1 ay içinde merkez konseyine gönderir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Haysiyet divanı; iki yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Divan, üyelerinden en az üçü hazır bulunursa toplanır. Kararlar, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi meslekle ilgili her türlü işleri yürütmek ve bu Kanunda öngörülen hükümleri tatbikle mükellef Büyük Kongrece iki yıl için gizli oyla seçilmiş yedi üyeden oluşur. Ayrıca aynı sayıda ve aynı usulle yedek üye seçilir. Veteriner Birliğini içte ve dışta temsil yetkisine sahiptir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Bir önerge var, okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 12 nci maddesinin son satırındaki cümlenin «Türk Veteriner Hekimliği» olmak üzere düzeltilmesini emirlerinize arz ederiz.

Hasan Pertev Aşçıoğlu	
Grup Başkanvekili	Hayrettin Elmas
Zonguldak	İstanbul
Göksel Kalaycıoğlu	Hamit Melek
Ankara	Hatay
Fatma Mihriban Erden	Mustafa Tınaz Titiz
Isparta	İstanbul

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AHMET ALTINTAŞ (Muğla) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu efendim?

TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi bu değişiklikle oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 50. — Yüksek Haysiyet Divanı, Büyük Kongrece iki yıl için seçilmiş yedi üyeden oluşur, aynı sayıda ve aynı usulle yedek üye seçilir. Yüksek Haysiyet Divanına seçilebilmek için meslekte en az onbeş yıl çalışmış olmak ve kanunun 41 inci maddesinde yazılı cezalardan herhangi birini almamış olmak şarttır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 51. — Yüksek Haysiyet Divanı, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından gizli oyla bir başkan, bir sekreter seçer. Divan, üyelerinden en az beşi hazır bulunursa toplanır. Kararlar üye tamsayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 53. — Yüksek Haysiyet Divanı, Başkanın daveti üzerine Mart ve Ekim aylarında olağan olarak yılda iki defa toplanır.

Merkez Konseyinin daveti üzerine Yüksek Haysiyet Divanı olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yüksek Haysiyet Divanının verdiği kararlar, ilgili oda haysiyet divanına bildirilir ve keyfiyet, hakkında disiplin işlemi yapılan kimseye tebliğ edilir. Kesinleşen kararlar, Merkez Konseyi tarafından Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile ilgilinin bağlı olduğu odanın bulunduğu yerdeki Cumhuriyet Savcısına bildirilir. Bu bildirimle birlikte Merkez Konseyi, kararı münasip yollarla ilan eder ve tatbik imkânlarını sağlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 58. — Büyük Kongre; veteriner hekim odalarından gelecek temsilciler, Merkez Konseyi aslî ve yedek üyeleri, Büyük Kongrece seçilmiş Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti aslî ve yedek üyeleri ile veteriner hekim odaları başkanlarından oluşur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrala-rı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Büyük Kongre; iki yılda bir defa Kasım ayında, üyelerinin yarıdan bir fazlasının iştiraki ile toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı bir gün sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut üye ile yetinilir.

Büyük Kongrenin toplanacağı gün, saat ve yeri ile gündemi, Merkez Konseyi tarafından kongrenin toplanacağı tarihten en az onbeş gün önce Merkez Konseyi aslî ve yedek üyeleri, Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti aslî ve yedek üyeleri ile bütün odaların başkanlarına tebliğ edilir. Oda başkanları da tebliğin alınmasını müteakip, üç gün içinde Büyük Kongreye iştirak edecek temsilcilere imza karşılığı veya taahhütlü mektupla bildirimde bulunur.

Büyük Kongrenin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oylarını kulanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Yüksek Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 18 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki 5 ek madde ile geçici 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere geçici 7 nci madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde teftiş hakkına sahiptir. Birlik ve odaların görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını Bakanlık idarî ve malî yönlerden denetler.

Bu Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen yasaklara uymayan Veteriner Hekim Odaları ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teklifine dayanarak veya doğrudan doğruya isteği uyarınca bulundukları yer Cumhuriyet Savcılığının açacağı dava üzerine o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verilir. Yargılama, basit usule göre yapılır ve en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlar.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının bu Kanun uyarınca Birlik organlarının karar ve işlemleri hakkındaki tasarruflarına, Birliğin görevli organları tarafından uyulması zorunludur. Bakanlık tasarruflarını kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen Birlik organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin Kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş, birlik organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilirler.

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde birinci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri oda umumî heyeti ve Büyük Kongre hakkında uygulanmaz.

BAŞKAN — Ek madde 1 üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Akkılıç; süreniz 5 dakikadır.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; maddenin geneli üzerinde yeterince konuştum; ancak, burada özellikle hukukçu arkadaşlarımın dikkatini çekmek istiyorum.

19 uncu sayfadaki son fıkradan bir öncesini okutuyorum : «Görevden uzaklaştırma kararı dayanaklarıyla birlikte üç gün içinde birinci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.»

Muhterem hukukçu arkadaşlarım, ben hukukçu değilim, yardımınızı rica edeceğim. Ne oldu üst mahkeme Danıştay, Yargıtay; yok. Bir bağ ile daha bağlıyoruz, biraz önce çok bağlarla bağlamıştık; ama bir çok kuvvetli bağla biraz daha bağlıyoruz; bence bu büyük haksızlıktır.

Önergemi hazırladım, ama sayın Komisyonca kabul görmeyeceği için vermiyorum. Ancak burada size bir fıkra anlatacağım.

Kralın birinin oğlu amansız bir hastalığa yakalanıyor, birçok doktora başvuruluyor, sonuç yok.

Neticede İbni Sina'yı buluyorlar, İbni Sina geliyor ve gencin nabzını tutuyor. Devletin sınırları içinde bulunan şehirlerin isimlerini sayıyor, bir reaksiyon yok, bir şehrin ismini söylüyor, bakıyor ki nabız normalden fazla atmaya başlıyor, tamam diyor. O şehrin semtlerini ve mahallelerini sayıyor, bir mahallenin ismi söylenince yine nabız yüksek atıyor ve en nihayet o mahallenin bir sokağının isminin söylendiğinde tekrar nabız atıyor ve evleri sayıyor, evin birine gelince nabız çok anormal atmaya başlayınca, İbni Sina krala, senin oğlunun hastalığı bu evdedir, oradaki bir kıza âşık olmuştur diyor. Ondan sonra evlendiriyorlar; hikâye bu.

Arkadaşlarım, şimdi eğer nabızlarınızı yoklama imkânına sahip olsaydım, yüzde yüz inanıyorum ki, hepinizin içinden bu maddede benimle birlik olduğunuza dair nabzınız yüksek atıyordur, ama maalesef Komisyon katılmıyor diye iştirak etmiyorsunuz.

Özellikle Sayın Başkanımı görüyorum orada; Komisyon Başkanı saygı duyduğum zat da dinliyorlar beni. Eğer Komisyon gerçekten bu kanunlar arasında bir örnekliği sağlamak istiyorsa, kendiliğinden burada idarî denetimi kaldırma teklifini yaparsa çok memnun olacağımı arz eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Akkılıç.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek madde 2'yi okutuyorum :

EK MADDE 2. — Veteriner hekim odaları ile Veteriner Hekimleri Birliği organlarının bu Kanunda belirtilen seçimleri gizli oyla yapılır ve seçimlere ilişkin işlemler aşağıdaki esaslara göre, yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

Seçim yapılacak kongre ve umumî heyet toplantısından en az onbeş gün önce, seçime katılacak Veteriner Hekimleri belirleyen listeler iki nüsha olarak

o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime tevdi edilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. Toplantı tarihlerinin gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz - onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.

Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacakları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi ile oda veya birlik ilan yerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak Türk Veteriner Hekimler Birliğine veya Veteriner Hekim Odasına gönderilir.

Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan Veteriner hekimler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Dörtyüz kişiden fazla üyesi bulunan Odalarda ve Birlik seçimlerinde her dörtyüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir sandık kurulu oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili veteriner hekim odasına ve Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir.

Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan veteriner hekim oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin Veteriner Hekim Odaları, Türk Veteriner Hekimleri Birliği veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerine ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kâğıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kâğıtlara yazılan veya mühürsüz zarflara konulan oylar geçersiz sayılır.

Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili odaya veya Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır. Ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Birlik Merkez Konseyi ve ilgili veteriner hekim odalarının bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar; Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

BAŞKAN — Ek madde 2 üzerinde söz isteyen var mı?. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek madde 3'ü okutuyorum :

EK MADDE 3. — Türk Veteriner Hekimler Birliğini ve Veteriner hekim odalarını temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının iznine tabidir.

BAŞKAN — Ek madde 3 üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek madde 4'ü okutuyorum :

EK MADDE 4. — 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin icrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının teşekkül tarzına ve göreceği işlere dair Kanunun, bazı maddelerinde bulunan «Ziraat Vekâleti» ibaresi «Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı» olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN — Ek madde 4 üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek madde 5'i okutuyorum :

EK MADDE 5. — «Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun başlığı «Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimler Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun» olarak ve Kanunun maddelerinde geçen «Veteriner Hekimleri Birliği» ibaresi «Türk Veteriner Hekimleri Birliği» şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN — Ek madde 5 üzerinde söz isteyen var mı?. Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 7'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 7. — Seçim dönemleri ve görev sürelerinin sona ermiş olup, olmadığına bakılmaksızın Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin merkez organları ile delegelerinin ve Veteriner Hekim Odaları organlarının seçimleri 1 Aralık 1983 tarihinden itibaren 3 ay içerisinde tamamlanır.

Birinci fıkraya göre yapılan seçimler 1984 yılının kanunda öngörülen aylarda yapılmış sayılır ve kanunî süreleri buna göre hesaplanır.

BAŞKAN — Geçici madde 7 üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, 19 uncu maddeyi tekrar okutuyorum :

MADDE 19. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 18 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki 5 ek madde ile geçici 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere geçici 7 nci madde eklenmiştir.

BAŞKAN — 19 uncu maddeyi, ek maddeleriyle ve geçici madde ile birlikte oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 20. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 20 nci madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 21. — Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — 21 inci madde üzerinde söz almak isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun başlığı ile ilgili Başkanlığımıza verilmiş bir önerge var, onu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının başlığının «9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Türk Veteriner Hekimliği» olmak üzere düzeltilmesini emirlerinize arz ederiz.

Pertev Aşçıoğlu	Hayrettin Elmas
Zonguldak	İstanbul
Mustafa Tınaz Titiz	Fatma Fihriban Erden
İstanbul	Isparta
Göksel Kalaycıoğlu	Hamit Melek
Ankara	Hatay

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI AHMET ALTINTAŞ (Muğla) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor.

Hükümet katılıyor mu?.

TARIM, ORMAN VE KÖY İŞLERİ BAKANI H. HÜSNÜ DOĞAN — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet de katılıyor.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. İşlem görecek efendim.

Tümünü oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı ve uğurlu olsun. (ANAP sıralarından alkışlar.)

Gündemdeki sözlü soruları görüşmek ve 4 Nisan 1984 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 17.25

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR (Devam)

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Kars Veteriner Fakültesinin inşaatına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı M. Vehbi Dinçerler'in yazılı cevabı. (7/48)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına yardımlarınızı arz ederim.

Saygılarımla.

29.2.1984
Dr. Halis Soylu
Kars Milletvekili

Soru : Kars Veteriner Fakültesinin kuruluş ve inşası hakkında;

1. Kars Veteriner Fakültesi inşası için yer tefrik edilmiş midir?.
2. Yer tefrik edilmişse istimlâke başlanmış mıdır?.
3. İnşaata ne zaman başlanacaktır?.
4. Programa göre ne zaman tamamlanacak?.
5. Geçici faaliyet için tahsis edilen eski Eğitim Enstitüsünün onarımı ne safhadadır?.

T.C.
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı
Yükseköğretim Genel Müdürlüğü
013586
Sayı : ÜNİV - 84 - 266

2 Nisan 1984

Konu : Soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 6.3.1984 gün, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü 7/48-870/2103 sayılı yazısı.

Kars Milletvekili Halis Soylu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan soru önergesine Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca verilen cevap ekte sunulmuştur.

Arz ederim.

M. Vehbi Dinçerler
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

T.C.
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Sayı : H-M/06-11-001/307
03091

14 Mart 1984

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına (Yükseköğretim Genel Müdürlüğü)

İlgi : 7 Mart 1984 tarih ve ÜNİV-84-266/YÖK-9381 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kars Milletvekili Halis Soylu'nun Atatürk Üniversitesi Kars Veteriner Fakültesi inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Söz konusu yazılı soru önergesinin 1 ve 2 numaralı paragrafında Kars Veteriner Fakültesinin inşası için yer tefrik edilip edilmediği, tefrik edilmişse istimlâkine başlanıp başlanmadığı hususları sorulmaktadır.

1. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nce Kars'ta kurulması planlanan şeker fabrikası için bu şirketce istimlâk edilen, ancak daha sonra Devlet Planlama Teşkilatı görüşü ile fabrikanın kurulmasından vaz geçilmesi üzerine ve bu arazinin 2942 sayılı kamulaştırma kanununun 22 nci ve 30 uncu maddelerine gö-

re bedeli mukabilinde Atatürk Üniversitesince devredilebileceğini belirten Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 3 Ocak 1984 tarih ve 2217 sayılı yazısı üzerine konu Atatürk Üniversitesince incelenmiş ve söz konusu fakültenin kurulup gelişmesi ve sürdüreceği eğitim ve öğretiminin niteliği bakımından böyle bir araziye ihtiyaç olduğu dikkate alınarak 4 600 dekarlık arazinin tümünün istimlâkine ve rayiç bedel olarak metereka-resi 35.— TL.'sından işlem görmesine, halen ihata altına alınan ve üzerinde kısmî tesisler bulunan bu arazi için ihata ve tesislere karşılık ayrıca bedel ödeneceğine, bu giderlerin takdir olunan 35.— TL.'sı içinde olmasına 9 Mart 1984 tarihli 4 sayılı oturumda alınan 22 sayılı kararla kabul edilmiştir. Bu durumda söz konusu devren istimlâk için 161 000 000,— TL.'sına ihtiyaç duyulmaktadır.

2. — Bu fakülte binasının inşasına birinci maddede belirtilen 161 000 000,— TL.'sı temin edildiği takdirde derhal başlanılacaktır. 1984 yılı bütçesinde sadece 7 000 000,— TL.'sı ödenek etüt proje için konulmuş olup, bu işlemlerin 1984 yılında bitirilmesi planlanmıştır. Ayrıca konu 1985 yılı yatırım programlarına alınacaktır.

3. Halen Kars Veteriner Fakültesine geçici olarak tahsis edilmiş bulunan eski Eğitim Enstitüsünün onarımı hususuna gelince, söz konusu binaların depremde mağdur olan ailelere geçici ikamet için ayrılması dolayısıyla henüz bir yerleştirme mevcut olmayıp, ancak bu maksatla yatakhane binası hariç diğer binalarda camlar takılıp, kalorifer ve tesisatta tamir ve onarımlar yapılmıştır.

Halen tahrip edilmiş vaziyete bulunan yatakhane bloku onarımıyla, bütün tesisleri gecekondu çevresinden koruyucu ihata duvarı yapımı ve spor salonu onarımı yanında bütün binaların çatı sisteminin yenilenmesi öncelikli ihtiyaç halinde bulunduğundan, 1984 yatırım programı içerisinde yer alması için defaatle yapılan teşebbüslere rağmen, 1984 yılı programında yer verilmeyip, bu konuda 1984 yılı bütçesine ödenek konulmadığı görülmüştür.

Atatürk Üniversitesi bu konuda 1983 yılı bütçesine 60 000 000 TL.'sı ödenek konulması talebinde bulunmuşsa da bu mümkün olmamıştır. Aynı, onarımlar için 1984 yılı bütçesine 80 000 000 TL.'sı ödenek konulması istenilmiş ve bu ödeneğe 1984 yılı bütçesinde de yer verilmemiştir. Bu defa da adı geçen üniversite 11 Ocak 1984 tarihli yazısı ile birim fiyatlarındaki artış nedeniyle 85 000 000 TL.'sı ödeneğin 1984 yılında uygulamaya geçilmek üzere, yatırımları hızlandırma fonundan karşılanmak kaydıyla revize programa konulması talebinde bulunmuştur. Söz konusu tahsisat yapıldığında onarımlar en kısa sürede yapılacaktır.

Bilgilerinizi ve konunun sözlü soru önergesine dönüşmesi halinde Sayın Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanına Yükseköğretim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Selahatin Gürtürk'ün refakat etmesinin uygun bulunduğunu arz ederim.

Başkan Adına
Tahsin Özgüç
Başkanvekili

2. — Gaziantep Milletvekili Süleyman Koyuncugil'in, bir opera sanatçımızın Almanya'da karşılaştığı güçlüklere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun yazılı cevabı. (7/56)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Dışişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 1.3.1984

Gaziantep Milletvekili
Süleyman Koyuncugil

Opera sanatçımız Sayın Türkan Yolaç'ın Ankara Alman Kültür Merkezinin verdiği bursla Almanya'ya (6 Aralık 1983 Cumartesi günü Ankara'dan Stuttgart'a uçuş yapan condor uçağı ile) girişi sırasında havaalanında pasaport kontrolü görevlileri tarafından Türk Alman dostluğuna gölge düşüren ve büyük ölçüde zedeleyici bir muamele ile karşılaşmıştır.

Almanya'da ders malzemesi olarak okutulan TEKST'te Türk toplumunu küçümseyen ve alaycı bir bir şekilde hakir gören ifadeler kullanılmıştır.

Bu nedenle;

1. Çok sayıda vatandaşımızın çalıştığı Almanya'da davetli olarak gitmiş bir sanatçımızın karşılaştığı bu olayı hangi şekilde protesto etmeyi düşünüyorsunuz?

2. Ders araçlarında Türkleri aşağılayan bu ifadeleri Almanca öğrettikleri bütün dünyadan insanlara okutmaktadırlar. Dostlukla bağdaşmayan bir örnek olan bu ve benzeri yayınlara karşı ne gibi tedbirler düşünüyorsunuz?

T. C.
Dışişleri Bakanlığı 28 Mart 1984
Sayı : KKVS-II/2153

Konu : Türkan Yolaç'ın şikâyeti Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İLGİ : 8 Mart 1984 tarih ve Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü 7/56, 879/02140 sayılı yazıları.

Gaziantep Milletvekili Sayın Süleyman Koyuncugil'in önergesine eklice alınan metinler incelenmiştir.

Bahse konu önergede adı geçen Devlet Operası sanatçılarından Sayın Türkan Yolaç'ın, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde karşılaştığı kötü muameleye ve Goethe Enstitüsünde okutulan yazıya Bakanlığımızca Ankara'daki Federal Almanya Büyükelçiliğinin ve Bonn Büyükelçiliğimizce de Federal Alman Dışişleri Bakanlığının dikkati çekilerek yazıyı okutan öğretmenin uyarılması istenmiştir.

Yazının kitaptan çıkartılması konusu takip edilmekte olup, sonuç ayrıca bildirilecektir.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Vahit Halefoğlu
Dışişleri Bakanı

3. — Zonguldak Milletvekili S. Fevzi Fırat'ın, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünce askerlik dönüşü göreve başlatılmayan ve iş akitleri feshedilen işçilerin haklarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı A. Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı. (7/57)

Türkiye Büyük Millet Mecisi Sayın Başkanlığına

İçtüzüğün 94 üncü maddesine istinaden, aşağıdaki soruların; ilgili Sayın Devlet Bakanı tarafından, yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.

Saygılarımla.

S. Fevzi Fırat
Zonguldak Milletvekili

1. Türkiye Demir - Çelik İşletmesi Genel Müdürlüğüne bağlı iş yerlerinde çalışmakta iken, vatanî vazifesini yapmak üzere ayrılan ve askerlik dönüşü, yönetmeliğin tâyin ettiği süre içinde müracaat ederek, eski işlerine alınmalarını talep etmelerine rağmen işe alınmayan işçiler var mıdır?

Varsa, yasal haklarının kendilerine teslim zamanı ve şekli hakkında ne düşünülmektedir?

2. Türkiye Demir - Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü 5 000 Evler inşaatında çalışmakta iken, iş akitleri feshedilen 1500 işçiye; o tarihte Başbakanlığın ve Çalışma Bakanlığının yeni istihdam imkanı yaratmak görüş ve gayreti içinde oldukları bilinmektedir.

Halen, bu durumda olanların kazanılmış haklarının korunması ve kendilerine istihdam imkânı yaratılması istikametinde ne yapılmıştır?

Bu güne kadar herhangi bir işlem yapılmamışsa, gereğine ne zaman tevessül olunacaktır?

T. C.
Devlet Bakanlığı 27 Mart 1984
Sayı : 08/02376

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Sayın Necmettin Karaduman
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

İLGİ : 8.3.1984 günlü, 7/57/892/01293 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Fevzi Fırat tarafından bakanlığıma yöneltilen Yazılı Soru Önergesi cevaplandırılmış ve bu cevaplardan iki nüsha ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Devlet Bakanı
A. Kurtcebe Alptemoçin

Zonguldak Milletvekili Sayın S. Fevzi Fırat'ın Bakanlığına Tevcih Ettiği Soruların Cevapları Aşağıda Sıra İle Sunulmuştur.

1. Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün çeşitli işyerlerinde çalışmakta iken askere giden ve askerlik dönüşü iş talebinde bulunan (1980 yılından bugüne) ve halen kendilerine iş temin edilemeyen işçilerin işyerlerine göre dağılımı şöyledir :

Genel Müdürlük	:	7
Karabük D. Ç.	:	120
İskenderun D. Ç.	:	332
Divriği Madenleri	:	27
Hekimhan Madenleri	:	2
Yekûn :		488

Gerek 1475 Sayılı İş Kanununun 271 son fıkrası ve gerekse toplu iş sözleşmesinin «İşe Alma» ile ilgili hükümleri gereğince iş yerlerinde hâsıl olan işçi ihtiyacı askerlik dönüşü bekleyenlerden karşılanmaktadır. Nitekim, Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarında 1981 yılında ihtiyaç nedeniyle 228 asker dönüşlü, durumlarına uygun boş kadrolara alınmışlardır.

Divriği Madenleri Müessesesinde Konsantrasyon ve Pelet Tesislerinin ihtiyacının askerden dönen işçilerden giderilmesi için gerekli talimat verilmiş olup halen 36 kişi hakkında Güvenlik Soruşturması yapılmaktadır.

Ayrıca İskenderun Demir ve Çelik Fabrikalarındaki, Elektrik ve Elektronik E.S.E. mezunu ihtiyacının bu vasıfta olan asker dönüşü işçilerden karşılanmak üzere Başbakanlıktan gerekli müsaade istenmiştir.

Daimî işçi kadrolarına alınamayan asker dönüşlü işçilerin istedikleri takdirde Tevsiat Montajın dış şantiyelerinde, İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalıyla olmak kaydı ile geçici işçi olarak alınmaları için Kurumu Yönetim Kurulunun 9.4.1981 tarih ve 15/429 Sayılı kararı uyarınca, bazı şantiyelerde toplam 28 asker dönüşü yapan işçi istihdam edilmiştir.

Bu işçiler haklarını muhafaza etmekte olup, ihtiyaç halinde işletme kadrolarına geçirilecektir.

2. Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Kurumu, SS Çelik-İş Mensupları Ev Yaptırma Yapı Kooperatifine ait 5000 Evler II nci Kısım 2419 Konut inşaatını müteahhit sıfatı ile emaneten yürütmektedir.

Bu inşaat dolayısıyla istihdam edilmiş bulunan 1274 Geçici (emanet) işçiden, bu gün için 600 kişi fiilen bu işte çalışmakta, 674 kişi ise ücretsiz izinde bulunmaktadır. Bu nedenle 5000 Evler II nci Kısım 2419 konut inşaatında çalışan 1500 işçinin iş aktinin feshedildiği ifadesi gerçeği yansıtmamaktadır. 674 Adet işçinin ücretsiz izinde bulunmasının nedeni malî kaynak sıkıntısıdır.

5000 Evler İnşaatının finansmanı Sosyal Sigortalar Kurumu kredisi ile sağlanacak ve müteahhit Genel Müdürlüğe ödenecekti. Bu ödemelerde büyük aksamalar olmuştur. Genel Müdürlük bu işi ülke ve yurttaşların istifadesine arzedilen bir hizmet olarak kabul etmiş ve inşaatı kendi imkânlarını kullanmak sureti ile sürdürmeğe çalışmıştır.

Ancak, gerek Yüksek Denetleme Kurulu raporlarında ve gerekse 4.12.1981 tarihli üç bakandan müteşekkil komisyonun hazırladığı protokola istinaden Başbakanlığın 19.3.1982 gün ve 08 MGK İ. İlş D: 01514 Sayılı talimatlarında «yapılan iş Demir-Çelik İşletmelerinin 6559 Sayılı Kuruluş Yasasına ve 440 Sayılı İktisadî Devlet Teşekülleri, Müesseseleri ve iştirakleri hakkındaki kanuna aykırı» görülmüş ve dışa dönük müteahitlik işleri neticesinde, ekonominin en stratejik mallarından bir bölümünü üreten teşekkülün, bu asli vazifesinde kullanılması gereken kaynaklarını ve öz varlığını başka maksatla kullanmasına derhal son verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bunun üzerine Genel Müdürlükle Kooperatif arasında 1.4.1982 tarihli ek protokol yapılmış ancak, bu protokolda öngörülen finansman akışı sağlanamadığı için inşaat tekrar durdurularak işçilerin tümü ücretsiz izne çıkarılmıştır.

Konu yeniden Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulunda ele alınmış ve kurulun 2.6.1983 gün ve 102 sayılı kararı uyarınca Kooperatifle Genel Müdürlük arasında II nci Ek Protokol düzenlenerek işe yeniden başlanmış, inşaatlar için kooperatif, S.S.K. ve Toplu Konut Fonundan sağlanan meblağlara uygun harcama yapılacak şekilde iş organizasyona gidilerek ücretsiz izindeki işçilerden ancak 600 kişiye işbaşı yaptırılabilmiştir.

Şayet 1274 geçici (emanet) işçinin tamamına iş verilmiş olsa idi, bu takdirde, Demir Çelik kendi öz kaynaklarından da harcama yapmak durumunda kalacak ve kooperatiften alacağı olan 850 Milyonluk meblağ giderek artmış olacaktı.

Kooperatif inşaatına kaynak akışı sağlanabildiği takdirde ücretsiz izindeki diğer işçilere de bu inşaatta iş verilebilecektir. Hükümetimizce alınan son tedbirlerle Toplu Konut Fonuna sağlam ve devamlı kaynak sağlanmış bulunmaktadır. Diğer kooperatifler gibi bu kooperatifler de Toplu Konut Fonundan yararlanacak ve genişleyecek inşaat faaliyetleri dolayısıyla, ücretsiz izinde bulunan diğer işçilerin de işlerinin başına dönmeleri sağlanabilecektir.

5000 Evler II nci Kısım inşaatında çalışan 1274 geçici (Emanet) işçi ve Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın daimi kadrolu ünitelerinde iş verme imkanı bulunmamaktadır.

Zira bu fabrikalardaki 552 boş kadroya karşılık, Tevsiat Montaj Müdürlüğünde 999, İnşaat Müdürlüğünde de 5000 Evler inşaatında çalışan işçiler de dahil 1531 olmak üzere toplam 2530 geçici (emanet) işçi çalışmakta ve ayrıca, askerlik dönüşü işe girmek için bekleyen 120 sanat okulu mezunu ve 65 kadar da çırak okulu mezunu bulunmaktadır.

Görüldüğü gibi, mevcut boş daimi işçi kadrolarının sözkonusu işçileri almaya kâfi gelmeyeceği açıktır. Esasen bu boş kadrolar da mevcut işçilerin ilerlemelerine imkân hazırlamak ve kalifiye işçi alımını temin etmek üzere bulundurulmaktadır.

Aksi düşünülerek 1274 geçici (emanet) işçinin işletmenin ihtiyacı dikkate alınmadan kadrolara geçi-

rilmesi varsayıldığında, işletmelere yılda 1,5 Milyar TL. civarında ek nakdî külfet yüklenmiş ve dolayısıyla bugün için maliyet içinde % 27 olan işçilik payı da artmış olacaktır.

Öteyandan, üç bakan tarafından hazırlanan 4.12.1981 tarihli protokolun 6 ncı maddesinde, «Yasal faaliyet alanı dışında olarak Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Kurumunca konut inşaatına yeniden başlandığında bu iş kolunda çalışan işçilerle yasal imkânlar içinde yeniden anlaşma yoluna gidilmesi ve inşaatın tamamlanmasıyla tüm işçilerin ilişkilerinin kesilmesi ve dolaylı yoldan dahi Türkiye Demir ve Çelik'de görev almaları konusunda önleyici tedbir alınması zorunludur» denilmekte, keza Başbakanlığın 19.3.1982 gün ve 08. M.G. Kon. İ. İlş. D: 01514 Sayılı emirlerinin 4 üncü maddesinde ise, (kooperatif inşaatlarında çalıştırılan 1400 civarındaki geçici işçinin inşaatların seyrine bağlı olarak, inşaat işlerinde istihdamına gerek kalmadığında, İktisadî Devlet Teşekkülleri, Genel Yatırım ve Finansman Kararnameleri hükümlerine uygun olarak, Demir Çelik İşletmelerinin işçi ihtiyacını ortaya çıkması ve aranılan vasıfların varlığının tespiti durumunda, bu işçilerin «öncelikle» standart kadrolara aktarılması ilkesine kesinlikle uyulacağı) belirtilmek suretiyle 5 000 Evler Kooperatif inşaatlarında bulunan 1 274 geçici işçi için uygulanacak prosedür de gösterilmiş bulunmaktadır.

Durumu bilgilerinize saygı ile sunarım.

A. Kurtcebe Alptemoçin
Devlet Bakanı

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

47 NCİ BİRLEŞİM

3 . 4 . 1984 Salı

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)

2. — İstanbul Milletvekili Halil İbrahim Ergüder'in, yabancı uyruklu kişilere işledikleri suçlardan dolayı verilen cezaların kendi ülkelerinde infazı konusunda çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/29)

3. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, Tarım Kredi Kooperatifleri Doğu Bölgesi Erzurum Birliğine bağlı kooperatiflere ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/34)

4. — Kars Milletvekili Halis Soylu'nun, mobilya sanayiinde kullanılan ceviz ağaçlarına ilişkin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/35)

5. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, Urfa İlinde toprağa kavuşturulan ailelerin bazı sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/36)

6. — Diyarbakır Milletvekili Mahmut Altunakar'ın, gençlik kuruluşlarında içki ve kumarın yasaklanmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/38)

7. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, Diyanet Vakfına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/39)

8. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, yaş meyve ve sebzelerin dış pazarlamasında karşılaşılan sorunlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi. (6/40)

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32, 1/35) (S. Sayısı : 21) (Dağıtma tarihi : 6.3.1984)

9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (1/32, 1/35)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D.
18/101-1/70/04879

5.18.1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«9.3.1954 Tarh ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir örneği ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

6343 SAYILI VETERİNER HEKİMLİĞİ MESLEĞİNİN İCRASINA, VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ İLE ODALARININ TEŞEKKÜL TARZINA VE GÖRECEĞİ İŞLERE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME GEREKÇESİ

9 Kasım 1982 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 135 inci maddesi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlar hakkında bazı yeni düzenlemeler getirmiş olup, 1961 Anayasasına göre düzenlenmiş bulunan mevcut kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını meydana getiren kanunlarda değişiklik yapılması zorunlu görülmüştür.

Bu nedenle, Anayasanın 135 inci maddesinin amir hükümleri doğrultusunda kanun hükmünde kararnamelerle kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına vücut veren kanunlarda değişiklik yapılmasını sağlamak üzere «Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Hakkında Yetki Kanunu» 28 Aralık 1982 gün ve 2767 sayılı Kanun olarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Yukarıda sözü edilen Yetki Kanununa göre Bakanlar Kurulu Anayasanın 135 inci maddesinde belirtilen ilkeler doğrultusunda kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kuruluşlarını düzenleyen kanunlarda bu kuruluşların faaliyetlerine, organlarının seçim usullerine, mahkeme kararı ile görevlerine son verilmesine,

kanunî zorunluluk hallerinde geçici olarak görevden uzaklaştırılmalarına, bu kuruluşlara üye olma koşulları ile idarî ve malî denetimlerine ilişkin değişiklikleri kanun hükmünde kararnamelerle yürürlüğe koymaya yetkili kılınmıştır.

6343 sayılı Kanun ile kurulmuş bulunan Veteriner Hekim Odaları ve Veteriner Hekimleri Birliğinin yukarıda belirtilen hususlarda Anayasanın 135 inci maddesindeki ilkelere uyum sağlamaları bakımından bu Kanun hükmünde kararnameyle anılan Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş ve Kanuna Ek maddelerle bir geçici madde eklenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanunun amaç maddesi olup, Veteriner hekimleri birliğinin kuruluş amaçlarını açıklığa kavuşturmak, Anayasanın 135 inci maddesinin üçüncü fıkrası, 69 uncu maddesinin ikinci fıkrası ve 34 üncü maddesinin son fıkrasındaki amir hükümlerin 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin icrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve göreceği İşlere Dair Kanunda yer almaması nedeniyle 14 üncü maddenin birinci ve üçüncü fıkraları yeniden düzenlenmiştir.

Madde 2. — Tasarının 2 nci maddesi, veteriner heklim odalarına tüzelkişilik kazandırmak amacıyla 6343 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine bir fıkranın eklenmesini öngörmektedir.

Madde 3. — Anayasanın 135 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmayacağına dair amir hükmü karşısında Kanunun 17 nci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Madde 4. — Kanunun 1954 yılında yürürlüğe girmiş olması ve bu aidatların günün koşullarına cevap veremeyecek kadar cüzi kalması, aidatların günün gerçeklerine uygun şekilde, kanun değişikliğine gidilmeksizin belirlenmesi için aidat miktarlarının Büyük Kongrece saptanacağını belirtmek için 19 uncu maddenin son bendinde değişiklik yapılmıştır.

Madde 5. — Tasarının bu maddesi ile, oda umumî heyetinin iki yılda bir defa toplanacağı ve Umumî heyete iştirak edecek aza sayısının tabanı daha iyi temsil edebilmesi için artırılması öngörülmekte ve bu nedenlerle Kanunun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Madde 6. — 6343 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan Oda Umumî heyet toplantısına yapılacak çağrıya ilişkin hükümlerin, daha kapsamlı ve sağlıklı olmasını temin amacıyla anılan madde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 7. — Büyük Kongreye iştirak edecek temsilci sayısı ile odalara kayıtlı aza mevcudu arasında bir dengenin kurulması amacıyla 6343 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin yedinci fıkrası değiştirilmiştir.

Madde 8. — Organların seçimlerine ilişkin usul ve esaslar tasarının Ek 2 nci maddesinde açıklandığından Kanunun 28 inci maddesindeki oda seçimleriyle ilgili hükümlerin maddeden çıkartılması amacıyla anılan madde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 9. — 6343 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde yer alan oda idare heyetini teşkil edecek aza sayısı ile idare heyetinin bir yıl olan görev süresini değiştirmek amacıyla adı geçen madde değiştirilmiş, böylece oda idare heyetine seçilecek aza sayısı net hale getirilmiş ve görev süresi de bir yıldan iki yıla çıkartılmıştır.

Madde 10. — Tasarının 10 uncu maddesiyle, 6343 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle anılan maddeyle paralellik sağlanabilmesi için 33 üncü maddede değişiklik yapılmıştır.

Madde 11. — Tasarının bu maddesiyle, 6343 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan Oda Haysiyet Divanı aza sayısını netleştirmek ve divanın karar almasında uyacağı kuralları belirlemek amaçlanmıştır.

Madde 12. — Tasarının bu maddesiyle, 6343 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Birlik Merkez Konseyi azalarının bir yıl için değil iki yıl için seçilecekleri, ayrıca yedi adetde yedek Konsey azasının seçileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 13. — Yüksek Haysiyet Divanının azalarının oluşumu ve özellikle veteriner fakültelerinden gönderilecek azaların fakülte sayılarının sürekli fazlalaşması nedeniyle aza adetlerinin artması esasen haysiyet divanının toplantısında çekilen güçlüklerin, böylece daha da ağırlaşacağı gerçeği karşısında bu sakıncaları giderebilmek amacıyla 6343 sayılı Kanunun 50 nci maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Madde 14. — Tasarının bu maddesiyle, 6343 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde bir yıl olarak belirlenen divan aza sayısı diğer organlarda uyum sağlamak için iki yıla çıkarılmakta, maddede yer almayan divanın sekreterya hizmetlerinin, seçilecek sekreter tarafından yürütüleceği belirtilmekte ve divanın karar vermede daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması sağlanmaktadır.

Madde 15. — Yüksek Haysiyet Divanının, Kanunun 53 üncü maddesinde olduğu gibi Ziraat Vekaleti tarafından değil Divan Başkanının davetiyle toplantıya çağrılabileceğini belirlemek amacıyla anılan madde yeniden düzenlenmiştir. Böylece tasarının 13 üncü maddesiyle uyum sağlanmıştır.

Madde 16. — Yüksek Haysiyet Divanı tarafından verilen kararların ilgiliye tebliği, kesinleşen kararların hangi makamlara bildirileceği ve kararların; 6343 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin son fıkrasında belirtildiği şekilde Ziraat Vekaleti tarafından değil, Merkez Konseyi tarafından ilan ve tatbikine ilişkin hükümleri içeren tasarının bu maddesiyle, Kanunun adı geçen maddesinin son fıkrası yeniden düzenlenmektedir.

Madde 17. — Büyük Kongrenin daha geniş bir tabana oturtulması amacıyla, 6343 sayılı Kanunun 58 inci maddesi değiştirilmiştir.

Madde 18. — Büyük Kongrenin toplanma zamanı, kaç yılda toplanacağı ve kongrenin çağrı usulleriyle ilgili hükümlere 6343 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinde yer verilmiştir. Tasarının bu maddesiyle, kongrenin bir yılda değil iki yılda bir, Mayıs ayında değil Kasım ayında toplanacağı ve kongreye iştirak edeceklere yapılması öngörülen çağrının daha sağlıklı yapılabilmesi amacıyla Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları yeniden düzenlenmiştir.

Madde 19. — Tasarının 19 uncu maddesi, kanuna üç ek madde ile bir geçici madde eklenmesini ve Kanunun 18 inci maddesinin yürürlükten kaldırılmasını öngörmektedir.

Ek Madde 1. — Tarım ve Orman Bakanlığının Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları üzerindeki denetimine ve bunların feshine ilişkin hükümleri içermektedir.

Maddenin birinci fıkrası, birlik ve odaların her türlü faaliyetlerinin Bakanlık denetimine tabi olduğunu belirtmek ve ayrıca bunların denetimlerinin Bakanlığın ihtiyacına bırakılmayıp zorunlu hale getirilmesinden ibarettir.

Maddenin ikinci fıkrası; Anayasanın 135 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan göreve son verme ilkesini düzenlemekte ve 6343 sayılı Kanunun değiştirilen 1 inci maddesinde yer alan yasaklara uymamanın müeyyidesini açık bir biçimde düzenlenmiştir. Anayasa hükmünde yer alan «Mahkeme» olarak asliye hukuk mahkemesi tercih edilmiş bu suretle diğer kanunlarla paralellik sağlanmış, yargılamanın basit usule göre üç ay içinde sonuçlandırılması öngörülmüştür.

Maddenin üçüncü fıkrası, Anayasanın 135 inci maddesinin altıncı fıkrasında düzenlenen hükmü içermektedir.

Maddenin dördüncü fıkrası, Bakanlık tasarruflarını kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren ya da kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen birlik organları hakkında maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanacağı; Bakanlığın istemi üzerine haklarında Cumhuriyet Savcılığınca dava açılacağı ve davanın o yerdeki asliye hukuk mahkemesinde görüleceği belirtilmiştir.

Maddenin son fıkraları, Anayasanın 135 inci maddesinin yedi ve sekizinci fıkralarındaki hükümleri yansıtmaktadır. Buna göre Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin ve odaların seçimle gelen tüm organları mahallin en büyük mülkî amiri tarafından geçici olarak görev den uzaklaştırılabileceklerdir. Ayrıca seçimle gelmedikleri için oda umumî heyeti ve Büyük Kongrenin görevlerine son verilemeyeceği ve görevden uzaklaştırılamayacakları belirtilmiştir.

Ek Madde 2. — Türk Veteriner Hekimleri Birliği ve veteriner hekim odaları organlarının seçiminde uygulanacak usulü Anayasanın amir hükmü uyarınca yargı gözetimini sağlayacak biçimde düzenlenen bir maddenin eklenmesini öngörmektedir. Madde, yargı gözetiminin ne suretle uygulanacağını açık ve ayrıntılı

bir biçimde hükme bağlamaktadır. Bu hükümlerin uygulanması suretiyle seçimlerin sonunda doğabilecek tereddütler tamamen ortadan kaldırılmış olacak ve Anayasanın amir hükmü yerine getirilmiş olacaktır. Maddenin getirdiği belli başlı hususlar seçimlerin mutlaka bir pazar gününe rastlatılması, hakimin atadığı bir seçim sandık kurulunun seçimi yönetmesi, seçimde ve seçime vâki olacak itirazların hâkim tarafından kesin olarak sonuçlandırılması, oyların düzen ve güven içinde kullanılmasıdır.

Ek Madde 3. — Bu madde, kamu kurumu niteliğinde bulunan Veteriner Hekimleri Birliğinin ve Odaların dış ilişkilerinde düzen ve güveni sağlamak ve gerektiğinde devletin tarım politikası kapsamı içerisindeki hayvancılık faaliyetleri ile ilgili hizmet ve faaliyetlerin sağlıklı bir biçimde dış ülkelere yansıtılmasına yardımcı olmak için gerekli önlemleri almak bakımından yurt dışına görevli olarak kuruluşlarını temsil etmek üzere gideceklerin Tarım ve Orman Bakanlığına başvurmalarını öngörmektedir.

Geçici Madde — Veteriner Hekim Odaları ve Veteriner Hekimleri Birliğinin seçimle gelen tüm organlarının seçimlerinin yargı gözetimi altında yapılacağına dair hükmün tabiî sonucu olup Birlik ve odaların organlarının kanunun yürürlüğe girmesini izleyen üç ay içerisinde yeniden seçimlerini öngörmektedir.

Tasarının 20 ve 21 inci maddeleri yürürlük ve yürütme ile ilgilidir.

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 18/101-1/70/04879

16.9.1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«9.3.1954 Tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği İle Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 1.6.1983 Tarihli ve 68 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri İle 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir örneği ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

6343 SAYILI VETERİNER HEKİMLİĞİ MESLEĞİNİN İCRASINA, VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ İLE ODALARININ TEŞEKKÜL TARZINA VE GÖRECEĞİ İŞLERE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDAKİ 1.6.1983 TARİHLİ VE 68 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI HÜKÜMLERİYLE 6343 SAYILI KANUNUN BAZI HÜKÜMLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN GENEL VE MADDE GEREKÇELERİ

GENEL GEREKÇE

«6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin icrasına Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkındaki 1.6.1983 tarih ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile, 6343 sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname Tasarısı», Oda Umumî

Heyet Toplantısı, Büyük Kongreye katılması ve oy kullanma zorunluluğu getirmek, organ seçimlerinde kullanılacak oyların, İlçe Seçim Kurulu tarafından mühürlenmiş zarflara konulması suretiyle kullanılması ve seçimlerin yapılacağı tarihin yeniden belirlenmesi amacıyla hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇESİ

Madde 1. — Bu maddeyle, üyelerin, Oda Umumî Heyet toplantılarına katılma ve oy kullanmaları zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 2. — Bu maddeyle, Büyük Kongreye iştirak edeceklere iştirak ve kongrede oy kullanma zorunluluğu getirilmektedir.

Madde 3. — Bu maddeyle, 1.6.1983 tarih ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesiyle eklenen EK 2 nci maddesinin ikinci fıkrası yeniden düzenlenmekte ve onikinci fıkrası değiştirilmek suretiyle, oyları ilçe seçim kurulu tarafından mühürlenmiş zarflara konularak kullanılması ilkesi getirilmiştir.

Madde 4. — Bu maddeyle, Kanuna 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin, 19 uncu maddesiyle eklenen geçici 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, organ seçimlerinin yapılacağı tarih yeniden belirlenmektedir.

Madde 5. — Yürürlük maddesidir.

Madde 6. — Yürütme maddesidir.

9.3.1954 TARİHLİ VE 6343 SAYILI VETERİNER HEKİMLİĞİ MESLEĞİNİN İCRASINA, VETERİNER HEKİMLERİ BİRLİĞİ İLE ODALARININ TEŞEKKÜL TARZINA VE GÖRECEĞİ İŞLERE DAİR KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA 1.6.1983 TARİHLİ VE 68 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI HÜKÜMLERİ İLE 6343 SAYILI KANUNUN BAZI HÜKÜMLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı hükümleri ile 6343 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesi; Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Hakkında 28.12.1982 tarihli ve 2767 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak Bakanlar Kurulunca 6.9.1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 9.3.1954 tarihli ve 6343 sayılı Kanuna 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesiyle değişik 24 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Oda umumî heyetinin seçimle ilgili toplantısına oda azalarının katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Oda Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — 6343 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Büyük kongrenin seçimle ilgili toplantılarına azaların katılmaları ve oylarını kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Yüksek Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar».

MADDE 3. — 9.3.1954 tarihli ve 6343 sayılı Kanuna 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesiyle eklenen Ek 2 nci maddesinin ikinci ve onikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Seçim yapılacak kongre ve umumî heyet toplantısından en az onbeş gün önce, seçime katılacak Veteriner Hekimleri belirleyen listeler iki nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı, olan hâkime tevdi edilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. Toplantı tarihlerinin gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz - onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.»

«Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan veteriner hekim oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin Veteriner Hekim Odaları, Türk Veteriner Hekimleri Birliği veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kâğıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kâğıtlara yazılan veya mühürsüz zarflara konular oylar geçersiz sayılır.»

MADDE 4. — 9.3.1954 tarihli ve 6343 sayılı Kanuna 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesiyle eklenen geçici 7 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici Madde 7. — Seçim dönemleri ve görev sürelerinin sona ermiş olup, olmadığına bakılmaksızın Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin merkez organları ile delegelerin ve Veteriner Hekim Odaları organlarının seçimleri 1 Aralık 1983 tarihinden itibaren 3 ay içerisinde tamamlanır.

Birinci fıkraya göre yapılan seçimler 1984 yılının kanunda öngörülen aylarda yapılmış sayılır ve kanunî süreleri buna göre hesaplanır».

MADDE 5. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

KENAN EVREN
CUMHURBAŞKANI

Başbakan V.
Z. Baykara
Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

Devlet Bak. - Başbakan Yrd. *Z. Baykara*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. İ. Öztrak*	Devlet Bakanı *M. Özgüneş*	Devlet Bakanı *Prof. Dr. M. N. Özdaş*
Devlet Bakanı *S. R. Pasin*	Adalet Bakanı *K. Akdoğan*	Millî Savunma Bakanı *Ü. H. Bayülken*	İçişleri Bakanı V. *H. Sağlam*
Dışişleri Bakanı *İ. Türkmen*	Maliye Bakanı *A. B. Kafaoğlu*	Millî Eğitim Bakanı *H. Sağlam*	Bayındırlık Bakanı *Dr. T. Önalp*
Ticaret Bakanı V. *M. Turgut*	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı *Prof. Dr. K. Kılıçturgay*	Gümrük ve Tekel Bakanı *Prof. Dr. C. T. Sadıklar*	*Prof. Dr. M. Aysan* Ulaştırma Bakanı
Tarım ve Orman Bakanı *Prof. Dr. S. Özbek*	Çalışma Bakanı V. *M. Aysan*	Sanayi ve Tek. Bakanı *M. Turgut*	Enerji ve Tabiî Kay. Bakanı *F. İlkel*
Kültür ve Turizm Bakanı *İ. Evliyaoğlu*	İmar ve İskân Bakanı *Prof. Dr. A. Samsunlu*	Köy. İş. ve Koop. Bakanı *M. R. Güney*	Gençlik ve Spor Bakanı *V. Özgül*

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu *27.1.1984*
Esas No. : 1/35
Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı, 6.9.1983 tarihli ve 86 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerin 25.1.1984 günkü toplantımızda, görüşülmesi yapıldı.

Bu görüşmeler sırasında 1.6.1983 tarihli ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesinin ek «madde 1» deki idarî ve malî yönlerden yapılacak denetim görevinin meslekî kuruluşun ilgili olduğu Bakanlıklar yerine, tarafsız bir organ tarafından denetlenmesi İzmir Milletvekili Mahmut AKKILIÇ tarafından teklif edilmiştir.

Bütün meslekî kuruluşların denetimi ilgili Bakanlıklara verilmiş olduğuna göre, görüşülmekte olan bu Kanun Tasarısındaki Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı yerine başka bir Devlet kuruluşunun yetkili kılınıp kılınmamasında tereddüte düşülmüştür. Kanunun Anayasa Komisyonundan görüş geldikten sonra görüşülmesine karar verilmiştir.

Gereği için dosya Yüksek Başkanlığınıza saygı ile sunulur,

Ahmet ALTINTAŞ
Tarım Orman ve Köy İşleri
Komisyonu Başkanı

Anayasa Komisyonu Raporu

TC
Türkiye Büyük Millet Meclisi *2.2.1984*
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 1/35
Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, 27 Ocak 1984 Tarihinde Komisyonumuza gönderilen, 9 Mart 1954 Tarih ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu Maddesi ile 6343 sayılı Kanuna Eklenen Ek 1 inci Madde hakkında Komisyonumuzdan görüş isteyen Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun tezkeresi, Komisyonumuzun 2 Şubat 1984 tarihli toplantısında, ilgili Komisyon, Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği temsilcileri de hazır bulunduğu halde görüşülmüştür.

68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi görüşen, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu; verilen önerge üzerine Kararname ile 6343 sayılı Kanuna eklenen Ek 1 inci Madde ile hükme bağlanan, Veteriner Hekimleri Birliği ve Odalarının İdarî ve Malî denetiminin, Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığı yerine başka bir Devlet Kuruluşu tarafından yapılıp yapılamayacağı hususunda tereddüde düştüğünden bahisle; Anayasaya aykırılık açısından Komisyonumuzdan görüş istemiştir.

Anayasamızın, Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını düzenleyen 135 inci maddesinin 5 inci fıkrası «Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kanunda gösterildiği şekilde Devletin İdarî ve Malî denetimine tabidir.» hükmünü getirmektedir.

7 Kasım 1982 tarihinde kabul edilen Anayasamızdan hemen sonra 30 Aralık 1982 tarihinde yürürlüğe giren 2767 sayılı Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Hakkında Yetki Kanunu ile Anayasamızın 135 inci Maddesinde belirlenen ilkeler doğrultusunda, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının kanunlarında değişiklik yapılması, yeni düzenlemeler getirilmesi amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararnameler çıkarma yetkisi verilmiştir. Bu yetkiye dayanılarak, Türkiye Barolar Birliği; Türkiye Noterler Birliği; Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Dernekleri Birliği; Türkiye Ticaret Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği; Türk Tabibler Birliği; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği; Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Türk Eczacılar Birliği ve bunların alt kuruluşlarını düzenleyen kanunlarda değişiklik yapan Kanun Hükmünde Kararnameler Resmî Gazetede yayımlanmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. İncelendiğinde görülecektir ki bu sayılan Kanun Hükmünde Kararnamelerde paralel hükümler yer almıştır. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının İdarî ve Malî denetimi Anayasamızın 135 inci maddesine uygun olarak bu Kanun Hükmünde Kararnamelerle ilgili Bakanlıklarına bırakılmıştır. Ayrıca, bu değişikliklerde meslek kuruluşlarının seçimleri, faaliyetleri, denetimleri hâkim teminatı altına da alınmıştır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmeler sırasında, Anayasamızın 108 inci maddesinde yer alan Devlet Denetleme Kurulunun, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarında her türlü inceleme, araştırma ve denetleme yapmasının her zaman mümkün olacağı da dile getirilmiştir.

Komisyonumuz; görüşmeleri sonunda, bir Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşu olan Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile birliğin mahallî organları olan odaların idarî ve malî yönden denetiminin Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına verilmesinde Anayasaya aykırılık görmediği gibi idarî mekanizmada hiyerarşik sistemin zedelenmeden yürütüleceği ve işleyeceği görüşüyle de Anayasamıza uygun olduğuna oybirliği ile karar vermiştir.

Raporumuz, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Kâmil Tuğrul Coşkunoğlu	*Ahmet Remzi Çerçi*	*Mehmet Zeki Uzun*
Ankara	Adana	Tokat
Üye	Üye	Üye
Nurettin Yağanoğlu	*Mehmet Sezai Pekuslu*	*Mustafa Çakaloğlu*
Adana	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
Kemal Özer	*Rıfat Bayazıt*	*Orhan Otağ*
İstanbul	Kahramanmaraş	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
Mustafa Sabri Güvenç	*İlyas Aktaş*	*Ahmet Turan Soğancıoğlu*
Niğde	Samsun	Sivas

Tarım - Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet
Meclisi Başkanlığı
Tarım - Orman ve
Köy İşleri Komisyonu
Esas No. : 1/32 , 1/35
Karar No .: 5

29.2.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz 18.1.1984 tarihinde toplanarak 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimler Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile aynı Kanunda bazı değişiklikleri öngören ve 68 sayılı Kararnamede yer alan bazı hükümleri değiştiren 86 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi de birleştirmek ve 68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi esas almak suretiyle, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı temsilcileri ve Veteriner Hekimliği Birliği temsilcilerininde hazır bulunduğu birleşimde görüşmeyi kararlaştırmıştır.

15.2.1984 tarihindeki birleşimde bu iki Kararnamede anılan temsilcilerin iştirakiyle, Komisyonumuzda görüşülmeğe başlanarak tümü kabul edildikten sonra, maddelerin müzakeresine geçilmiştir. Kanun Hükmünde Kararnamenin başlığı iki Kanun Hükmünde Kararnamenin birleştirilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmiştir.

68 ve 86 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin birleştirilmesi nedeniyle meydana gelen yeni metnin 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18 ve 19 uncu maddeye bağlı ek madde 1, ek madde 2, ek 3 üncü maddelerinde yer alan «aza» yerine «üye», «Tarım ve Orman Bakanlığı» yerine «Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı» ibaresi ve «rey» yerine «oy» kelimesi kullanılmak ve maddeler redaksiyona tabi tutulmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

68 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

10 uncu maddede oda idare heyetinin hazırladığı Odanın faaliyetlerine ait rapor, bilanço ve yeni döneme ait bütçe taslağını murakıp raporları ile birlikte umumî heyete sunar ve bu evrakın birer örneğini de 1 ay içerisinde Merkez Konseyine göndermesi hükme bağlanmıştır.

15 inci maddede yer alan «Divan» ibaresi yerine «Yüksek Haysiyet Divanı» ibaresi kullanılmak suretiyle madde yeniden düzenlenmiştir.

Ek Madde 4 ve Ek Madde 5 Komisyonumuzca düzenlenerek Tasarıya ilave edilmiştir.

20 ve 21 inci maddeler Kanun Hükmünde Kararnamelerin yasalaşacağı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkanvekili ve Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip	Üye
Ledin Barlas	*Arif Ağaoğlu*	*Abdullah Cengiz Dağyar*
Adana Milletvekili	Adıyaman Milletvekili	Antalya Milletvekili
Üye	Üye	Üye
Davut Abacıgil	*Yılmaz Demir*	M. Ali Doğuşlu
Balıkesir Milletvekili	Bilecik Milletvekili	Bingöl Milletvekili
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
Mahmut Akkılıç	*Gülami Erdoğan*	*Selim Koçaker*
İzmir Milletvekili	Samsun Milletvekili	Tokat Milletvekili
Muhalefet nedeni ektedir		

Üye	Üye
Hikmet Bicentürk	*Feyzullah Yıldırır*
İçel Milletvekili	Gaziantep Milletvekili

TBMM. Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz 6343 sayılı Veteriner Hekimliği mesleğinin icrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile odalarının teşekkül tarzına ve göreceği işlere dair kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki Kanun hükmünde kararnamenin,

19 uncu maddesinde Ek Madde 1'de «Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde teftiş hakkına sahiptir. Birlik ve odaların görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını Bakanlık idarî ve malî yönlerden denetler» denmektedir.

Kanımca bu maddede kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kuruluş amacına aykırı bir durum mevcuttur. Şöyleki bu kuruluşlar gerek temsil ettikleri meslek mensuplarının ve gerekse temsil ettikleri hizmetin savunucusu durumundadırlar. Bazı hallerde gerek meslekdaş haklarının savunulmasında ve gerekse hizmetin yürütülmesinde bakanlıkla ters düşebilirler. Bugüne kadar bu gibi olaylar çoğu kez yaşanmıştır. Aynı görüşlerin savunulması halinde taraflardan birinin diğerini teftiş ve kontrol etmesi temel ve genel hukuk kurallarına aykırı düştüğü kanısındayım. Diğer taraftan Anayasanın 135 inci maddesinin 5 inci fıkrasında

«Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kanunda gösterildiği şekilde Devletin idarî ve malî denetimine tabidir» denmektedir.

Bu kuruluşlar için Anayasanın öngördüğü Devlet denetimi fikrine katılıyorum. Kanımca Devlet denetimi Devletin tarafsız bir denetim organı tarafından yapılmalıdır.

Bu husus, yalnız Türk Veteriner Hekimleri Birliği için değil aynı çelişki Türk Mühendisler, Türk Tabipler, Türk Eczacılar Birliği ile Türkiye Barolar Birliği için de söz konusudur.

Bu açıdan bu kuruluşları ilgili Bakanlıklar tarafından değil Devletin tarafsız bir denetim organı tarafından denetlenmesinin uygun olacağı kanısındayım. Bu nedenle bu madde hakkındaki söz hakkımı saklı tutuyorum. Saygılarımla

Mahmut Akkılıç
İzmir Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği İle Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

6343 sayılı Veteriner Hekimliği, Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Hakkındaki 28 Aralık 1982 gün ve 2767 sayılı Yetki Kanununa dayanılarak Bakanlar Kurulunca 1.6.1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

«Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını icra eden bütün veteriner hekimlerin katıldığı veteriner hekimler birliği; veteriner hekimler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanışmayı korumak, veteriner hekimliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacı ile kurulmuş, tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslekî bir kuruluştur.»

«Veteriner hekimleri birliği ve veteriner hekim odaları, kuruluş amaçları ve kanunda belirtilenler dışında hiç bir faaliyet gösteremezler; kendilerine kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan toplantı yapamaz gösteri yürüyüşü düzenleyemezler; siyasetle uğraşamazlar; siyasî partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemezler, siyasî partilere maddî yardım yapamazlar, onlardan maddî yardım alamazlar, onlarla siyasî ilişki ve işbirliği içinde bulunamazlar, milletvekili ve mahallî idarelerin seçimlerinde herhangi bir adayı veya grubu destekleyemezler.»

«Birlik ve odalar protokol kurallarına göre resmî törenlere katılır, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir, lokal, misafirhane ve benzeri sosyal amaçlı tesisler açabilir.»

MADDE 2. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Veteriner hekim odaları tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.»

MADDE 3. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 17 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 17. — Bir veteriner hekim odası mıntıkasında, meslek ve sanatını münhasıran serbest olarak icra eden veteriner hekimler bir ay içinde o il veya mıntıka veteriner hekim odasına yazılmak ve azalık görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanlar ve herhangi bir sebeple meslek ve sanatı ile uğraşmayanlardan isteyenler veteriner hekim odalarına aza kayıt olabilirler.

Özel kanunlarında meslek kuruluşlarına aza olamayacaklarına dair hüküm bulunanlar, meslekî hak, yetki, sorumluluk ve disiplin bakımından bu Kanun hükümlerine tabidirler.»

MADDE 4. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin son bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Beşyüz liradan az beşbin liradan fazla olmamak şartıyla giriş ve yıllık aidat miktarları Büyük Kongre tarafından tespit edilir.»

MADDE 5. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 23. — Oda Umumî heyeti; iki yılda bir defa Eylül ayında Odaya kayıtlı aza tam sayısının yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı bir hafta sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut aza ile yetinilir.

TARIM ORMAN VE KÖY İŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği İle Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 1.6.1983 tarihli 68 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname İle Bu Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair 6.9.1983 tarihli 86 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

«Türkiye sınırları içerisinde meslek ve sanatlarını icra eden bütün veteriner hekimlerin katıldığı Veteriner Hekimler Birliği; veteriner hekimler arasında meslekî deontolojiyi ve dayanışmayı korumak, veteriner hekimliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacı ile kurulmuş, tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslekî bir kuruluştur.»

«Veteriner Hekimleri Birliği ve veteriner hekim odaları, kuruluş amaçları ve kanunda belirtilenler dışında hiç bir faaliyet gösteremezler; kendilerine kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan toplantı yapamaz gösteri yürüyüşü düzenleyemezler; siyasetle uğraşamazlar; siyasî partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemezler, siyasî partilere maddî yardım yapamazlar, onlardan maddî yardım alamazlar, onlarla siyasî ilişki yapamaz ve işbirliği içinde bulunamazlar. Milletvekili ve mahallî idarelerin seçimlerinde herhangi bir adayı veya grubu destekleyemezler.»

«Birlik ve odalar protokol kurallarına göre resmî törenlere katılır, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir. Lokal, misafirhane ve benzeri sosyal amaçlı tesisler açabilir.»

MADDE 2. — 68 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 17. — Bir Veteriner hekim odası mıntıkasında, meslek ve sanatını münhasıran serbest olarak icra eden veteriner hekimler bir ay içinde o il veya mıntıka veteriner hekim odası yazılmak ve üyelik görevlerini yerine getirmkle yükümlüdürler.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanlar ve herhangi bir sebeple meslek ve sanatı ile uğraşmayanlardan isteyenler veteriner hekim odalarına üye kayıt olabilirler.

Özel kanunlarında meslek kuruluşlarına üye olamayacaklarına dair hüküm bulunanlar, meslekî hak, yetki, sorumluluk ve disiplin bakımından bu kanun hükümlerine tabidirler.»

MADDE 4. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin son bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Giriş ve yıllık aidat miktarları beşyüz liradan az beşbin liradan fazla olmamak şartıyla Büyük Kongre tarafından tespit edilir.»

MADDE 5. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 23. — Oda Umumî heyeti; iki yılda bir defa Eylül ayında odaya kayıtlı üye tam sayısının yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı bir hafta sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut üye ile yetinilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Birlik Merkez Konseyinin yazılı talebi veya odada kayıtlı aza tam sayısının yarısından bir fazlasının, görüşme konularını belirten yazılı talepte bulunması halinde oda idare heyeti, oda umumî heyetini en geç bir ay içerisinde olağanüstü toplantıya çağırır.» 15.2.1984

MADDE 6. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 24. — Oda umumî heyet toplantısına, odaya kayıtlı her aza yazı ile çağrılır. Çağrı mektubunun toplantı gününden en az onbeş gün önce taahhütlü olarak postaya verilmiş veya azaya tevdi edilmiş olması şarttır. Çağrı mektubunda, toplantının yeri, günü, saati ile gündemi ve ilk toplantıda çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yeri, günü ve saati yazılır.»

MADDE 7. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin yedinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7. Büyük Kongreye iştirak etmek üzere, elliye kadar azası olan odalardan iki, yüze kadar azası olan odalardan dört ve yüzden fazla azası olan odalardan da altı temsilci seçmek.»

«9. Beş asil ve iki yedek haysiyet divanı azalarını seçmek.»

MADDE 8. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 28. — Veteriner hekim odası idare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar ile, Büyük Kongreye gidecek temsilcilerin seçimi gizli reyle yapılır.»

MADDE 9. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 30. — Oda İdare heyeti; iki yıl için seçilen beş azadan oluşur. Ayrıca aynı sayıda yedek aza seçilir. Asil azalardan açılan yerlere en çok rey alan yedek aza getirilir.»

MADDE 10. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Oda idare heyeti; odanın iki yıllık faaliyetlerine ait rapor ile bilançosunu ve yeni döneme ait bütçe taslağını hazırlayıp murakıp raporları ile birlikte umumî heyete sunar ve bu evrakın birer örneğini de merkez konseyine gönderir.»

MADDE 11. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Haysiyet divanı; iki yıl için seçilen beş azadan oluşur. Divan, azalarından en az üçü hazır bulunursa toplanır. Kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir. Reylerde eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.»

MADDE 12. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi meslekle ilgili her türlü işleri yürütmek ve bu kanunda öngörülen hükümleri tatbikle mükellef Büyük Kongrece iki yıl için gizli reyle seçilmiş yedi azadan oluşur. Ayrıca aynı sayıda ve aynı usulle yedek aza seçilir. Veteriner Hekimleri Birliğini içte ve dışta temsil yetkisine sahiptir.»

MADDE 13. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 50 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 50. — Yüksek Haysiyet Divanı, Büyük Kongrece iki yıl için seçilmiş yedi azadan oluşur, aynı sayıda ve aynı usulle yedek aza seçilir. Yüksek Haysiyet Divanına seçilebilmek için meslekte en az onbeş yıl çalışmış olmak ve kanunun 41 inci maddesinde yazılı cezalardan herhangi birini almamış olmak şarttır.»

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Birlik Merkez Konseyinin yazılı talebi veya odada kayıtlı üye tam sayısının yarısından bir fazlasının, görüşme konularını belirten, yazılı talepte bulunması halinde oda idare heyeti, oda umumî heyetini en geç bir ay içerisinde olağanüstü toplantıya çağırır.»

MADDE 6. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 24. — Oda umumî heyet toplantısına, odaya kayıtlı her üye yazı ile çağrılır. Çağrı mektubunun toplantı gününden en az onbeş gün önce taahhütlü olarak postaya verilmiş veya üyeye tevdi edilmiş olması şarttır. Çağrı mektubunda, toplantının yeri, günü saati ile gündemi ve ilk toplantıda çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yeri, günü ve saati yazılır.»

«Oda umumî heyetinin seçimle ilgili toplantısına oda üyelerinin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar oda haysiyet divanınca cezalandırılırlar.»

MADDE 7. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin yedinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7. Büyük Kongreye iştirak etmek üzere, elliye kadar üyesi olan odalardan iki, yüze kadar üyesi olan odalardan dört ve yüzden fazla üyesi olan odalardan da altı temsilci seçmek.»

«9. Beş asil ve iki yedek haysiyet divanı üyelerini seçmek.»

MADDE 8. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 28. — Veteriner hekim odası idare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar ile, Büyük Kongreye gidecek temsilcilerin seçimi gizli oyla yapılır.»

MADDE 9. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 30. — Oda idare heyeti; iki yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. Asıl üyelerden açılan yerlere en çok oy alan yedek üye getirilir.»

MADDE 10. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Oda idare heyeti; odanın iki yıllık faaliyetlerine ait rapor ile bilançosunu ve yeni döneme ait bütçe taslağını hazırlayıp murakıp raporları ile birlikte umumî heyete sunar ve bu evrakın birer örneğini de 1 ay içinde merkez konseyine gönderir.»

MADDE 11. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Haysiyet divanı; iki yıl için seçilen beş üyeden oluşur. Divan, üyelerinden en az üçü hazır bulunursa toplanır. Kararlar, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.»

MADDE 12. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi meslekle ilgili her türlü işleri yürütmek ve bu kanunda öngörülen hükümleri tatbikle mükellef Büyük Kongrece iki yıl için gizli oyla seçilmiş yedi üyeden oluşur. Ayrıca aynı sayıda ve aynı usulle yedek üye seçilir. Veteriner Hekimleri Birliğini içte ve dışta temsil yetkisine sahiptir.»

MADDE 13. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 50. — Yüksek Haysiyet Divanı, Büyük Kongrece iki yıl için seçilmiş yedi üyeden oluşur, aynı sayıda ve aynı usulle yedek üye seçilir. Yüksek Haysiyet Divanına seçilebilmek için meslekte en az onbeş yıl çalışmış olmak ve kanunun 41 inci maddesinde yazılı cezalardan herhangi birini almamış olmak şarttır.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 14. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 51. — Yüksek Haysiyet Divanı, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından gizli reyle bir başkan bir sekreter seçer. Divan, üyelerinden en az beşi hazır bulunursa toplanır. Kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.»

MADDE 15. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 53. — Yüksek Haysiyet Divanı, Başkanın daveti üzerine Mart ve Ekim aylarında olağan olarak yılda iki defa toplanır.

Merkez Konseyinin daveti üzerine divan olağanüstü toplantıya çağrılabilir.»

MADDE 16. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yüksek Haysiyet Divanının verdiği kararlar, ilgili oda haysiyet divanına bildirilir ve keyfiyet, hakkında disiplin işlemi yapılan kimseye tebliğ edilir. Kesinleşen kararlar, Merkez Konseyi tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı ile ilgilinin bağlı olduğu odanın bulunduğu yerdeki Cumhuriyet Savcısına bildirilir. Bu bildirimle birlikte Merkez Konseyi, kararı münasip yollarla ilan eder ve tatbik imkânlarını sağlar.»

MADDE 17. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 58. — Büyük Kongre; Veteriner hekim odalarından gelecek temsilciler, merkez konseyi aslî ve yedek azaları, Büyük Kongrece seçilmiş Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti aslî ve yedek azaları ile veteriner hekim odaları başkanlarından oluşur.»

MADDE 18. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştiir.

«Büyük Kongre; iki yılda bir defa Kasım ayında, azalarının yarıdan bir fazlasının iştiraki ile toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı iki gün sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut aza ile yetinilir.»

«Büyük Kongrenin toplanacağı gün, saat ve yeri ile gündemi, merkez konseyi tarafından kongrenin toplanacağı tarihten en az onbeşgün önce merkez konseyi asli ve yedek azaları, Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti asli ve yedek azaları ile bütün odaların Başkanlarına tebliğ edilir. Oda Başkanları da tebliğin alınmasını müteakip, üç gün içinde Büyük Kongreye iştirak edecek temsilcilere imza karşılığı veya taahhütlü mektupla bildirimde bulunur.»

MADDE 19. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 18 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki 3 Ek Madde ile geçici 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere geçici 7 nci madde eklenmiştir.

«EK MADDE 1. — Tarım ve Orman Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde teftiş hakkına sahiptir. Birlik ve odaların görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını Bakanlık İdarî ve Malî yönlerden denetler.

Bu Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen yasaklara uymayan Veteriner hekim odaları ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının; Tarım ve Orman Bakanlığının teklifine dayanarak veya doğrudan doğruya isteği uyarınca bulundukları yer Cumhuriyet Savcılığının açacağı dava üzerine o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verilir. Yargılama, basit usule göre yapılır ve en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 51. — Yüksek Haysiyet Divanı, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından gizli oyla bir başkan, bir sekreter seçer. Divan, üyelerinden en az beşi hazır bulunursa toplanır. Kararlar üye tamsayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

MADDE 15. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 53. — Yüksek Haysiyet Divanı, Başkanın daveti üzerine Mart ve Ekim aylarında olağan olarak yılda iki defa toplanır.

Merkez Konseyinin daveti üzerine Yüksek Haysiyet Divanı olağanüstü toplantıya çağrılabilir.»

MADDE 16. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yüksek Haysiyet Divanının verdiği kararlar, ilgili oda haysiyet divanına bildirilir ve keyfiyet, hakkında disiplin işlemi yapılan kimseye tebliğ edilir. Kesinleşen kararlar, Merkez Konseyi tarafından Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı ile ilgilinin bağlı olduğu odanın bulunduğu yerdeki Cumhuriyet Savcısına bildirilir. Bu bildirimle birlikte Merkez Konseyi, kararı münasip yollarla ilan eder ve tatbik imkânlarını sağlar.»

MADDE 17. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 58. — Büyük Kongre; veteriner hekim odalarından gelecek temsilciler, Merkez Konseyi aslî ve yedek üyeleri, Büyük Kongrece seçilmiş Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti aslî ve yedek üyeleri ile veteriner hekim odaları başkanlarından oluşur.»

MADDE 18. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye bir fıkra eklenmiştir.

«Büyük Kongre; iki yılda bir defa Kasım ayında, üyelerinin yarıdan bir fazlasının iştiraki ile toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, toplantı bir gün sonraya bırakılır. Bu toplantıda mevcut üye ile yetinilir.»

«Büyük Kongrenin toplanacağı gün, saat ve yeri ile gündemi, Merkez Konseyi tarafından kongrenin toplanacağı tarihten en az onbeş gün önce Merkez Konseyi aslî ve yedek üyeleri, Yüksek Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti aslî ve yedek üyeleri ile bütün odaların başkanlarına tebliğ edilir. Oda başkanları da tebliğin alınmasını müteakip, üç gün içinde Büyük Kongreye iştirak edecek temsilcilere imza karşılığı veya taahhütlü mektupla bildirimde bulunur.»

«Büyük Kongrenin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oylarını kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Yüksek Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.»

MADDE 19. — 9.3.1954 tarih ve 6343 sayılı Kanunun 18 inci maddesi yürürlükten kaldırılmış ve Kanuna aşağıdaki 5 ek madde ile geçici 6 ncı maddeden sonra gelmek üzere geçici 7 nci madde eklenmiştir.

«EK MADDE 1. — Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde teftiş hakkına sahiptir. Birlik ve odaların görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını Bakanlık idarî ve malî yönlerden denetler.

Bu Kanunun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen yasaklara uymayan Veteriner Hekim Odaları ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının; Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teklifine dayanarak veya doğrudan doğruya isteği uyarınca bulundukları yer Cumhuriyet Savcılığının açacağı dava üzerine o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verilir. Yargılama, basit usule göre yapılır ve en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlar.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Görevlerine son verilen organların yerine engeç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerinin süresini tamamlar.

Tarım ve Orman Bakanlığının bu Kanun uyarınca birlik organlarının karar ve işlemleri hakkındaki tasarruflarına, Birliğin görevli organları tarafından uyulması zorunludur. Bakanlık tasarruflarını kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen Birlik organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin Kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş birlik organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilirler.

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde birinci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri oda umumî heyeti ve Büyük Kongre hakkında uygulanmaz.»

«EK MADDE 2. — Veteriner hekim odaları ile Veteriner Hekimleri Birliği organlarının bu Kanunda belirtilen seçimleri gizli reyle yapılır ve seçimlere ilişkin işlemler aşağıdaki esaslara göre, yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

Seçim yapılacak kongre ve umumî heyet toplantısından en az onbeş gün önce, seçime katılacak veteriner hekimleri belirleyen listeler iki nüsha olarak o yer merkez ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime tevdi edilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim yüksek seçim kurulunca belirlenir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz - onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacakları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi ile oda veya birlik ilan yerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak Türk Veteriner Hekimler Birliğine veya Veteriner Hekim Odasına gönderilir.

Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan Veteriner hekimler arasında bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Dörtyüz kişiden fazla üyesi bulunan Odalarda ve Birlik seçimlerinde her dörtyüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir sandık kurulu oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının bu kanun uyarınca Birlik organlarının karar ve işlemleri hakkındaki tasarruflarına, Birliğin görevli organları tarafından uyulması zorunludur. Bakanlık tasarruflarını kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen Birlik organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin Kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş birlik organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilirler.

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde birinci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde üçüncü fıkra hükümleri uygulanır.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri oda umumî heyeti ve Büyük Kongre hakkında uygulanmaz.»

«EK MADDE 2. — Veteriner hekim odaları ile Veteriner Hekimleri Birliği organlarının bu Kanunda belirtilen seçimleri gizli oyla yapılır ve seçimlere ilişkin işlemler aşağıdaki esaslara göre, yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

«Seçim yapılacak kongre ve umumî heyet toplantısından en az onbeş gün önce, seçime katılacak Veteriner Hekimleri belirleyen listeler iki nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime tevdi edilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususlar da belirtilir. Toplantı tarihlerinin gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz-onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.»

Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacakları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi ile oda veya birlik ilan yerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak Türk Veteriner Hekimler Birliğine veya Veteriner Hekim Odasına gönderilir.

Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan Veteriner hekimler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Dörtyüz kişiden fazla üyesi bulunan Odalarda ve Birlik seçimlerinde her dörtyüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir sandık kurulu oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili Veteriner Hekim Odasına ve Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir.

Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan Veteriner hekim oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin V teriner hekim odaları, Türk Veteriner Hekimler Birliği veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesi den ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kâğıtlara yazılmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kâğıtlara yazılan oylar geçersiz sayılır.

Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili odaya veya Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır. Ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun» da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Birlik Merkez Konseyi ve ilgili veteriner hekim odalarının bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar; Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

«Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.»

«EK MADDE 3. — Türk Veteriner Hekimler Birliğini veya Veteriner hekim odalarını temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Tarım ve Orman Bakanlığının iznine tabidir.»

«GEÇİCİ MADDE 7. — Seçim dönemlerinin sona ermiş olup olmadığına bakılmaksızın Veteriner hekim odaları ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin seçimle gelen tüm organlarının seçimi 31 Ekim 1983 tarihine kadar yapılır.

Birinci fıkraya göre, yapılan seçimler 1983 yılında kanunda öngörülen aylarında yapılmış gibi itibar edilerek kanunî süreleri buna göre hesaplanır.

Bu madde uyarınca yapılacak seçimlerin milletvekili seçim dönemine rastlaması halinde 26.4.1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Kongre ve Toplantılara ilişkin yasaklayıcı hükümleri uygulanmaz.»

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili veteriner hekim odasına ve Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir.

«Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan veteriner hekim oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin Veteriner Hekim Odaları, Türk Veteriner Hekimleri Birliği veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerine ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kâğıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kâğıtlara yazılan veya mühürsüz zarflara konulan oylar geçersiz sayılır.»

Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili odaya veya Türk Veteriner Hekimler Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır. Ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Birlik Merkez Konseyi ve ilgili veteriner hekim odalarının bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar; Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.»

«EK MADDE 3. — Türk Veteriner Hekimler Birliğini ve Veteriner hekim odalarını temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının iznine tabidir.»

EK MADDE 4. — 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin icrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının teşekkül tarzına ve göreceği işlere dair Kanunun, bazı maddelerinde bulunan «Ziraat Vekâleti» ibaresi «Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı» olarak değiştirilmiştir.

EK MADDE 5. — «Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun başlığı «Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimler Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun» olarak ve Kanunun maddelerinde geçen «Veteriner Hekimleri Birliği» ibaresi «Türk Veteriner Hekimleri Birliği» şeklinde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Seçim dönemleri ve görev süreleri Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin merkez organları ile delegelerinin ve Veteriner Hekim Odaları organlarının seçimleri 1 Aralık 1983 tarihinden itibaren 3 ay içerisinde tamamlanır.

Birinci fıkraya göre yapılan seçimler 1984 yılının kanunda öngörülen aylarda yapılmış sayılır ve kanunî süreleri buna göre hesaplanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 20. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.6.1983

B. Ulusu
Başbakan

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Z. Baykara
Devlet Bak. - Başbakan Yrd.

Prof. Dr. İ. Öztrak
Devlet Bakanı

M. Özgüneş
Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş
Devlet Bakanı

A. B. Kafaoğlu
Devlet Bakanı V.

K. Akdoğan
Adalet Bakanı

Z. Baykara
Millî Savunma Bakanı V.

S. Çetiner
İçişleri Bakanı

İ. Türkmen
Dışişleri Bakanı

A.B. Kafaoğlu
Maliye Bakanı

H. Sağlam
Millî Eğitim Bakanı

Dr. T. Önalp
Bayındırlık Bakanı

K. Cantürk
Ticaret Bakanı

Prof. Dr. K. Kılıçturgay
Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

Prof. Dr. C. T. Sadıklar
Gümrük ve Tekel Bakanı

Prof. Dr. M. Aysan
Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek
Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. T. Esener
Çalışma Bakanı

M. Turgut
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. İlkel
Enerji ve Tabiî Kay. Bakanı

İ. Evliyaoğlu
Kültür ve Turizm Bakanı

Prof. Dr. A. Samsunlu
İmar ve İskân Bakanı

M. R. Güney
Köy İşleri ve Koop. Bakanı

V. Özgül
Gençlik ve Spor Bakanı

S. Şide
Sosyal Güvenlik Bakanı

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.